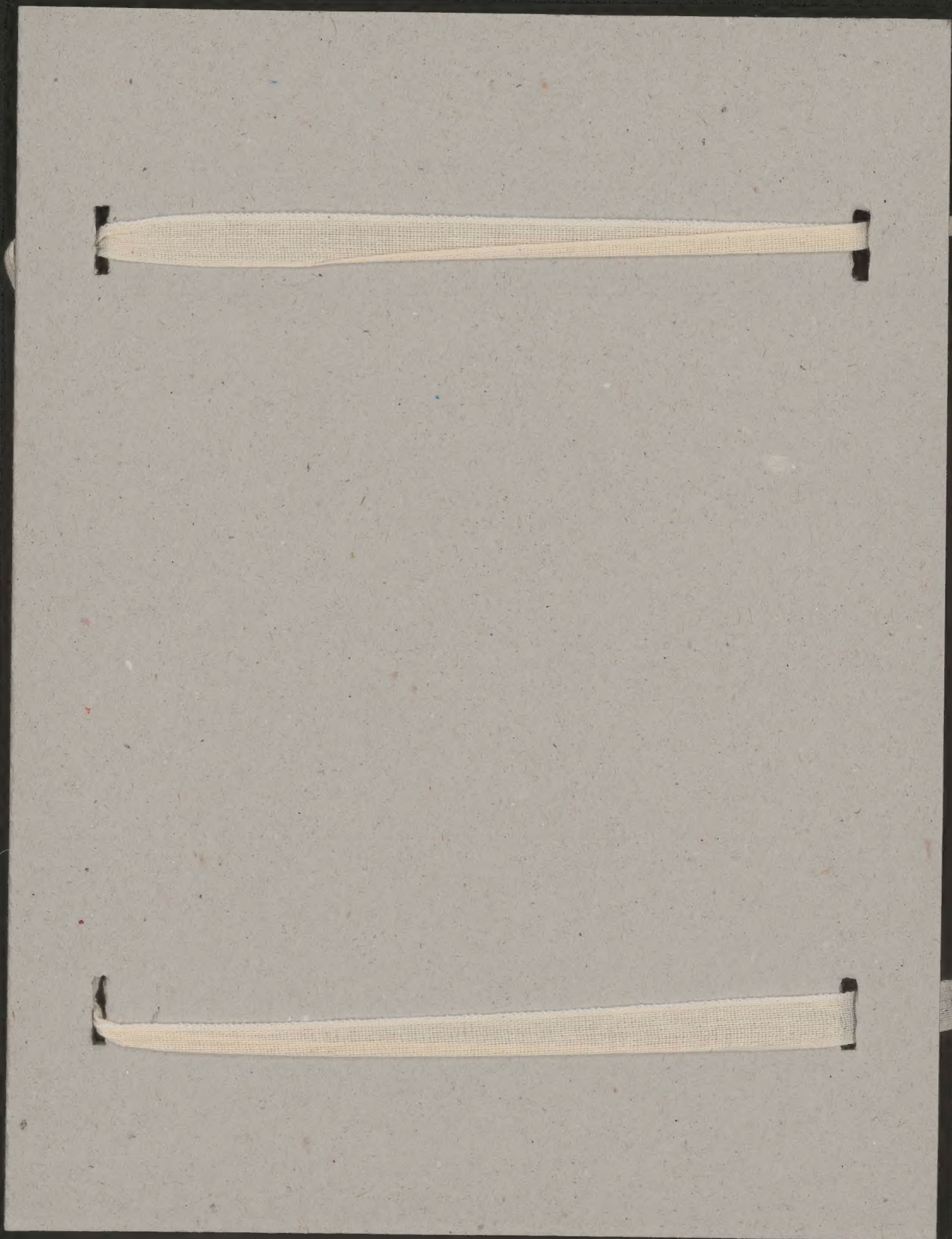


8199

Bibl. Jag.

u



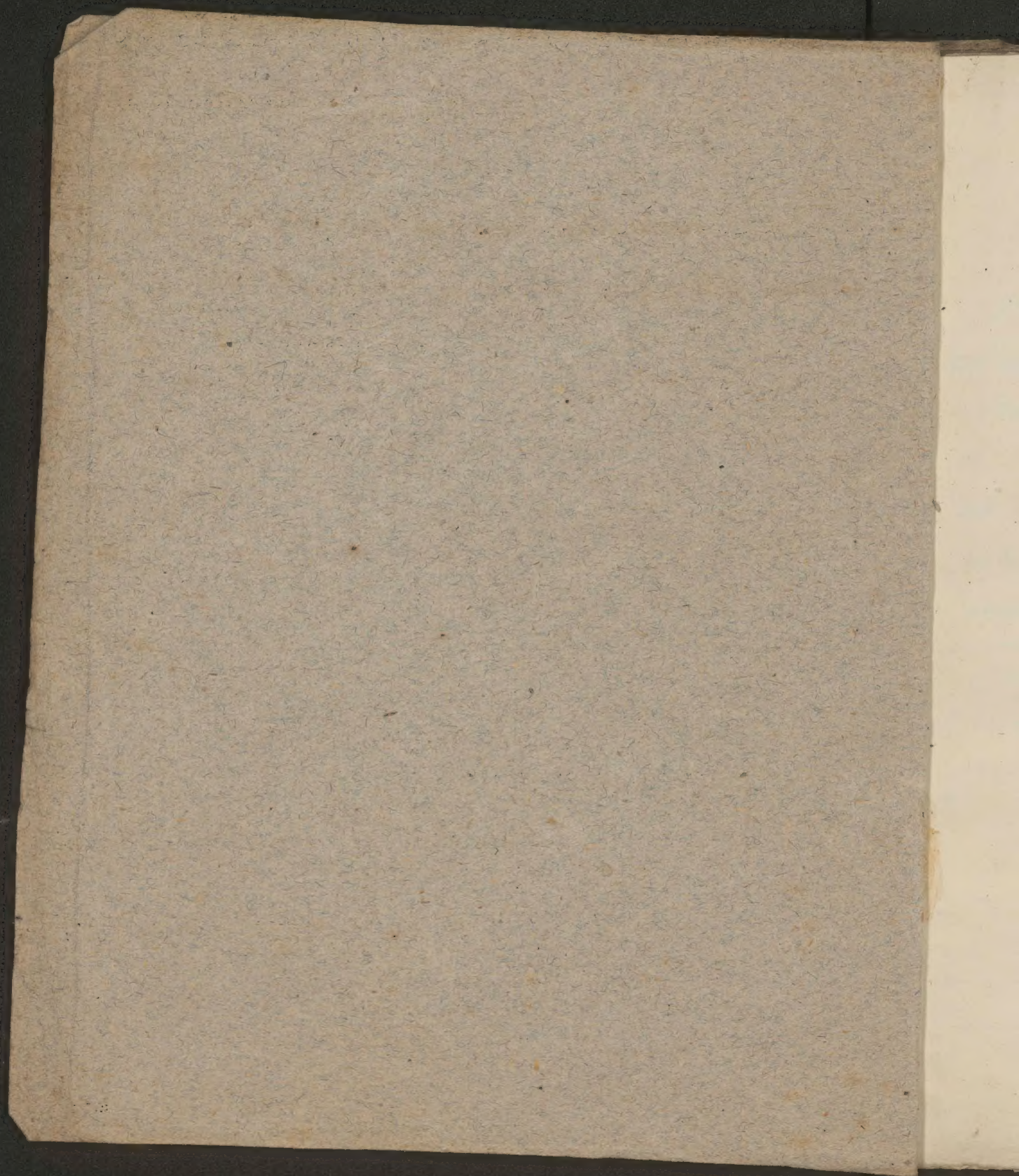




Wypiski rozmaite mogą być użyte-  
canem pisanemu Historya Księstwa Polskiego ..

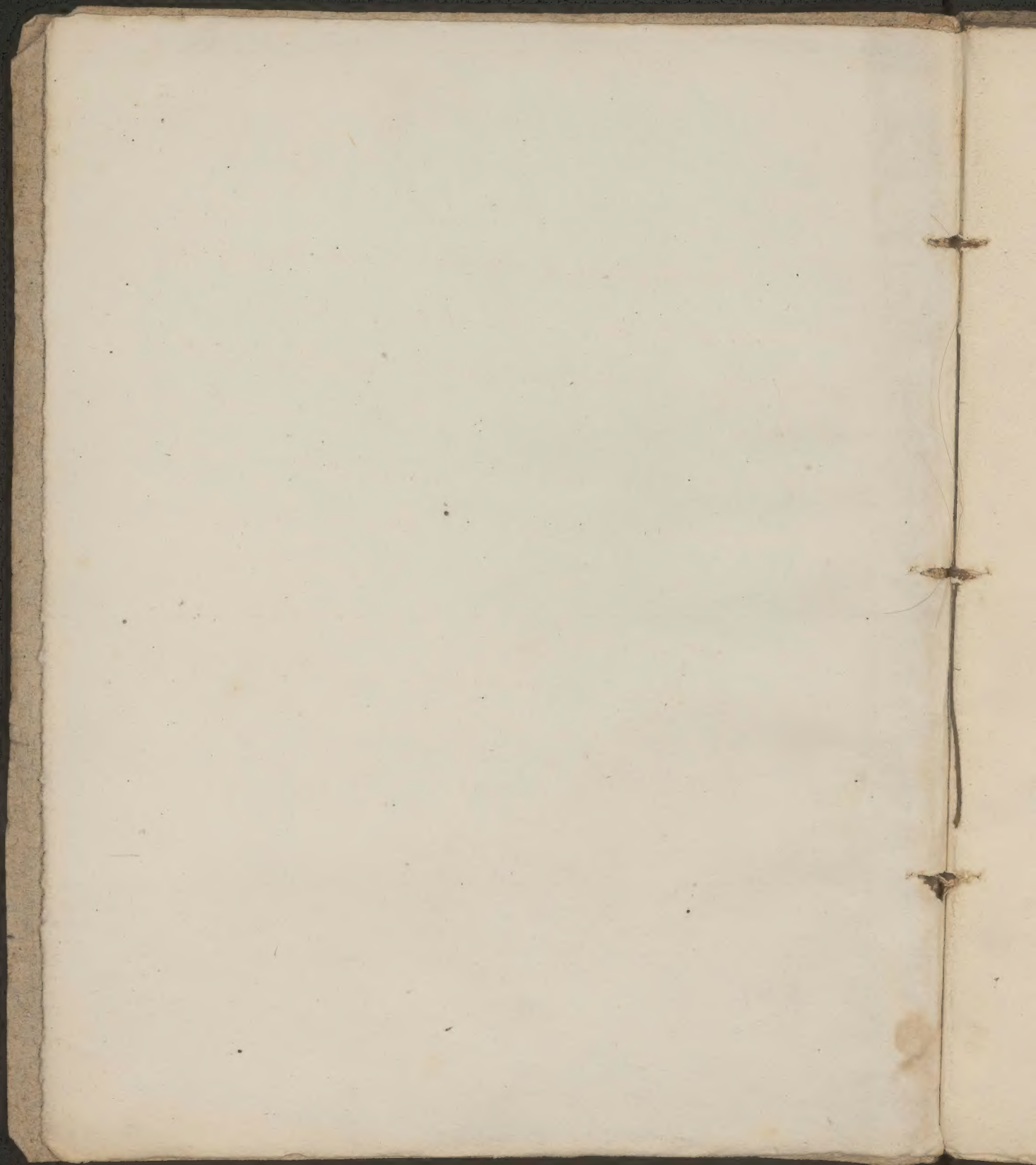
Obrazek Towiański













B.

Zgromadzenia Cenobitów, które przyety za:  
kon. postanowiony przez S. Benedykta w Wieku VI (1.  
wstawiwszy się umiejętnościami nabytą w Zabytkach mądro-  
ści Greków i Rzymian, przyskali wstęp do dworów kró-  
w i Panów, których nakłonili do przyjęcia wiary Chnesci-  
arskiej: a nawet i do Poganiskich, którzy nieabrzeżiali  
onym zaszcześcić wiare Chnescianską w państwach swoich.

Tym sposobem doszli i do Polski w Wieku IX.  
kiedy wiara Chnescianska zaszczeptiona już była w niektó-  
rych narodach Słowiańskich. Mamy ślad tego w kronice

Brokosza

(1)

Prokossa pisaney w drugiej potowie wieku X. tudzież  
w kronice Wincentego kadłubka (2)

Hagięh

(2) Wyciątek z kroniki Prokossa |; w czasie bezkrólewia  
po zgonie Sompila II monarchy Polskiego

- 1. Dwa pielgrzymi przyszedłszy do kruszwicy
- 2. wstąpili do domu Piasta zapytani od niego?
- 3. powiedzcie mi proszę dobry męzowie stan swój
- 4. i nazwiska ażebym wiedział z kim rozmawiam?
- 5. Odpowiedzieli: Jesteśmy Rzymianie wyznac
- 6. wcy Chrystusa nazywają nas Jan y Paweł,

Ponieważ dzień ów przeznaczony był postrzyżynom  
siedmioletniego Synka Piastowego, przeto zaprosił owych  
gości ażeby postnygli dzieci: co oni uczyniwszy na:  
dali mu imię Ziemiowide wroząc iż w całej Polskiej  
ziemi będzie niegdys wtadał. kadłubek powtarzając  
takową powieść zapytuje się Cur libamina tonsurae  
fidelibus non sunt inhibita? sed celeberrima devotione  
solemnia? ... si supersticiosa sunt.



Haſieł w Histoꝛyi Geſhicy twierdzi iż Ziemowidz znu-  
lał Chꝛeſcjanom mowiac

- „ Toho czasu lata 886 wolen geſt na kꝛyieſtwo Połskie
- z geſte za żywnoſti Otca ſwego, Semowit ſyn Pięſtu=
- z ow: ktoꝛyż wełno mrawny byt Pohan, a nachylnik
- z skutkuom kꝛeſtyańſkom,

Leon w Histoꝛyi Pruſkiy przyſuadza „ Liże Ziemomysł  
z Oycie męczystawa I. pozwolił Benedyktynom na=  
z uczac Ewangelię w Połſie Maꝛowſzu i Pruſach,

Podług kompilacyi Długoſzowej w piéꝛwſzych latach  
panowania Lęka męczystawa I (przed nakłonicie<sup>m</sup> onegoż do  
przyjęcia Chꝛtu) znajdowali ſię u dworu jego niéktory kaptani  
i katolicy świeckiego ſtanu

Rozſhodili ſię w królestwie Połskim Chꝛeſcianie w kapi-  
cach Piéłgrzymow, gniezdili ſię Puſtelnicy, zaiezdali kupcy  
dla handlu: garneli ſię luźni potrzebniy ſłużby rozkꝛeꝛwiarze  
wiare, ſwoię.

niéktory



Kiektorzy z Panow Polskich zwalcomitsi sprzyiali szere-  
dwey w wieku swoim nowosi, albowiem niemogtby inacy miety-  
staw niemogtby prymasie kilkonastu moznowtadcow / ktory przyeli  
Chnest iednego dnia z dzieciem / do zaniuchania Batwochwalstwa  
Oycow swoich (4,

kronika

(4 Podlug ulamku / nieuradomyp z ktorej kroniki wypisane go /  
Przyeli Chnest razem z daim mietystawem kilkonastu Topor-  
czykow herbu starza, <sup>(\*)</sup> krewnych tegoz monardy bardzo bliskich. =  
kilku Toporczykow herbu Orzyna = liate Duryngii z Zoną  
i z Curkami = Wszebor zte Polski potomek Pomila II z Zo-  
na i Curkami = Baranow kilku z Baranowa herbu stup.

Obszemieysze wyszczegubianie Imion Panow wydruk =  
wazn przy kronice Prkosa wydanej wipryku Tacinskim.  
Bracia Wszebora liateka karmien y otte nichieli przyeli  
Chrstu.

(\*) Starzon III - - vir in gentilitate adhuc fidei Christi  
additissimus: qui ac qbs primus ex hac familia  
baptizatus nomen Janussii adeptus fuit.

genealogia Toporcorum pag 127



Kronika Rokosza konczy się opisaniem dziejów Łęka  
Mieczysława I. w pierwszych kilku latach panowania jego  
[przed przyjściem Chrztu Świętego; do czego nakłoniła go Dambrowka, jedna z nacznic tegoż Monarchy jako świadeż Dytmar  
mar Biskup menseburgski dziejopis prawie współczesny (5,

Dziejopisowca

(5) Wyątek z kroniki Dytmara pisząc o śmierci Mieczysława  
Łęka Polskiego w Roku 999.

- = Pojął nigdyś za żonę Dambrowkę córkę Łękeci.
- = Czeskiego, która będąc Chmiecianką starała się
- = nakłonić męża do wiary swojej. Dopomógł
- = Bog polozney niewieście! utagoruit się nieprzyja-
- = ciel chmiecianstwa naysrozszy! Hec aliquanto
- = male fecit sponte sua, ut posset diu postea
- = operare bene albowiem ulegając mężowi poży-
- = wata w dni postne mięsiva: i uwolnita się
- = od przyimnych Bogu cierpietliwosci ciała a-
- = zebymeto zastużyła sobie powolnośc męża w za-
- = mianie swaim: powiedała że przez trzy quadragesimy.
- = iadła mięsne potrawy.



Opisowi narodowi chlubniej dla Dambrowki ubor=  
widi nawroenie Leia mięczystawa l. Marcin Gallus pisze

- " Mając zuryczaiem pogan natolnie siedem żadat nad to
- " corki Leia Cieskiego imieniem Dambrowka, lecz ona
- " niechciała sklonić się do żądania ięgo bez zapewnienia
- = iż zaniecha ow zuryczay poganški, a chrześciański oby=
- = czaie przyjęcie? co skoro przynekł mięczystaw, ru=
- = szyla do Polski z orszakim okaralym. ale nieprzychy=
- = lita się do zuryczku Matrenskiego, poki LiAZE nieucisł
- = przyrzeczenia swięgo, (6

Wincenty Kadłubek powtara treść powieści Marcina Galla  
z eloquencyą wtasciwią sobie.

Idzie się ze Współczesni Leia mięczystawa l. poważył  
wali o szczerości Leia mięczystawa l. w zaniechaniu Pogański  
obyczajow: pódług niektórych wyrazow Chartwitiusa Biskupa w Kro  
nie Węgierskiej pisaney w wieku XI. Dithmar

(6 Powieść Marcina Galla amplifacya znajduje się w kompilacyi  
Stugoszowej w poczatku księgi II. wyttomaczona przy kronie  
Łagnimira na stronie 153 Części trzeciej



5

Dithmar wspomniał także pierwszego Biskupa Polskiego

- „ Jordanus primus Antistes eorum, multum in eis
- „ sudavit dum eos (ad supernum cultum vines
- „ sedulus) verbo et opere invitavit. (7

Kommentator kroniki kadłubka przyznaje, że Jordan po-  
święcony był Biskupem Polskim, a Rokosz Præpositus Cracoviën-  
„sium” w roku 965. na ządanie Króla mieczystawa I. (8

w kompilacji

(7) we fragmencie wydrukowanym przy konie Rokosza na  
stronie 225 przypisał komentator

- „ Pierwszym Biskupem Poznanskim był Jordan
- „ herbu trąby przewany Sarmata z przyczyny iż lubi
- „ urodzony w ziemi włońskiej, iedenakże potomkiem był iż:
- „ dney rodziny Sarmatów które w czasie wypraw Sarma
- „ tów do ziemi włońskiej porzuciły tam i osiadły.
- „ Jordan przez trzydziści lat był Biskupem umarł<sup>banę</sup>
- „ w Zgorzlecu Brandenburg około R 1000 tamże pogrze-

(8) Prokopiusz Herbu Grucini urodzony we Włoszech (Stawny Dwie-  
„ łoć pod imieniem Rokosza) pierwszy Arcybiskup kra-  
„ kowski zmarły R=906. (Tamże)



w kompilacji Długoszewy na początku księgi wtorej  
w szerepiono Legendę obszerną wktorej uwielbiono gorliwosi  
cia męczystawa! w wykolenianiu batwochwaltwa!g  
Wynaczelniono <sup>zakse</sup> postanowione przez niego metropolie i Biskup-  
stwa. Wymieniono pierwszych Biskupow: wyliczono kościoły  
zbudowane wspaniale uposażone choynie i t.d. ktorą to Legendę  
X. Ostrowski autor rozsądny Historji kościoła Polskiego  
stusnie zganit mowiąc „ Gdy bliżsi owych wieków a na-  
z wd współczesni Diejopisowier odmienny wizerunek Hie-  
z rarchii kościelney w Polsce wystawiają, gdy okolicznosci  
z czasu i wyznań kaza wąpić o rzeczywistości twierdzeni  
z Długosza, niebędzie dziwno nikomu. - - - ze odstąpiemy  
z powagi rzeczono diejopita „ Tome I. stron: 94

Jakże zakończenie Legendy owej wspomnie-  
niem kardynata Idziego Legata Stolicy Apostolskiej  
w wieku XII dowodzi ze w późniejszych wiekach utworzona.

Ab isto Rege

(9) De diis gentilibus Polonorum w kronice Pnkorza wydru-  
kowanej R<sup>1</sup> 1827 w bawirskim języku na stronie 112.



Ab isto Rege !. Boleslao !. fidei Christianae cepit  
exordium in Polonia.

Et per regalem splendorem et gratiam pervenit Po-  
lonis sacramentum diadematis et unctionis. (i. (Kagnimir. )

Boleslaus Mesconides tenellas adhuc fidei primitias,  
uagantem adhuc in cunis Ecclesiam, tam tenevo amplexu tam a-  
dulta fovit teneritudine, et geminam metropolim instituit,  
ut debitas Suffraganeorum dioceses utique deputaverit.

(Wincenty Kadłubek).

(1. Sacramentum diadematis et unctionis: Tytuł dięta Kagnimira stowonym ~~był~~ do takowego wyrazu „Chronicon Poloni-  
um in quo quatuor Regum Christiano ritu muniturum,  
eorumque gesta conscripta sunt” mianowicie Bolesława I.  
Miecysława II Karmiersa I. y Bolesława II

Kagnimir niedolozyt w łonie kiedy Krol Bolesław  
pervenit ad Regalem splendorem = Dopetniono to  
w kompilacyi Legenda w księdie II pod Roku 1001.

Postanowienie Metropolii w Polsce, tudzież suffraganów,  
przyjęcie Dithmar Ottonowi III, Cesarowi Rzymskiemu.

" Postanowit tam (w ścisłej archybiskupstwu:  
" niewątpliwie iż prawnie (z lub bez pozwolenia Unge-  
" ra Biskupa (do którego dycecyi cały ow kraj nale-  
" zat.  
Mianował

(2 ut super legitime. Od wskrzeszenia Cesarstwa Rzymskiego  
na zachodzie aż do wieku XII nikt niewątpił o władzy Cesarza  
Janowa Dithmar przyznawał " królów nasi (jako Cesarze  
" namiestnicy Boga na świecie) sami tym rozstrządać i stu-  
" szenie mają władzę takową! albowiem bytoby nieprzywołać  
" dla pastew postawionych od Chrystusa, żeby podlegali  
" innej władzy niż Jego co namaszeniem i ukoronowaniem  
" stał się wyższym niż ludzi i niejako wizerunkiem Boga  
" na Ziemi

marcin Gallus twierdzi nawet że Otto III Cesarz po-  
nuczył królowi Bałastawowi I. (jako też królom następcom jego)  
całą władzę w sprawowaniu kościoła Janowa Cesarze mieli.



- Mianował Arcybiskupem Radyna /; brata S. Wic-  
 = ciecha męczennika / Poddął metropolii nowej Biskupów:  
 2 Rheinberna kolobergskiego, Pompona krakowskiego, Jana  
 2 wrocławskiego, wytoczywszy Ungera Biskupa Poznańskiego (3  
 2 nakoniec kazawszy wystawić w kościele ołtarz, położył na  
 2 nim zwłoki S. Wyciecha męczennika (4

Nasz marcin

(3 wytoczył Biskupa Ungera ponieważ poprzednik jego Jordan  
 (piwszy Biskup Polski) postarawiony w Poznaniu za panowania  
 Xcia męczystawa I. podlegał metropolii magdeburskiej,  
 której Arcybiskup w wieku XII S. Norbert przywłaszczył sobie  
 zwierzchność nad Biskupem Poznańskim.

(4 Factoque ibi altari takowym sposobem kanonizowane u:  
 znanych cudotwórcami w wiekach dawniejszych: przyznać to  
 i Baronius mówiąc o kanonizacych S. Remualda Constat au-  
tem Eius in sanctorum numero adscriptum, et tamen ritu,  
qui tunc erat in usu, ut constituere altare super corpus ejus  
concederet sedes apostolica petentibus.

Nasz marcin Gallus dodał, że wtedy Otto III Cesarz  
 11 zaprzyjaźnił się z królem Bolesławem tak ściśle, iż posta-  
 12 nowił go Fratrem et Cooperatorem Imperii a państw  
 13 własnym przyjacielem i przymierzeniem (5 a nawet po-  
 14 rucił mu równą władzę (jakową cesarz Rzymi) do  
 15 nadania kościołom w królestwie Polskim, tudzież w zie-  
 16 miach pogańskich, zawojuowanych już, i mogących być z czasem  
 17 zawojuowanych (6. Liqdz Ostrowa

(5 Potrzebował Otto III zabezpieczyć państwa swoje ściśle przy-  
 18 iaznią z Bolesławem od napadów Słowiańskich narodów na pań-  
 19 stwa swoje, w czasie kiedy oddalał się ze wszystkich siłami  
 20 do Włoch, dla poskromienia rzeszy kresen<sup>usa</sup>ych, a nawet o-  
 21 trzymał od Bolesława (jako świadczy Dithmar: / trzysta  
 22 tysięcy Ryentów w posithu do tej wyprawy.

(6 Marcin Gallus wspomina krótko, iż król Bolesław  
 23 postanowił Biskupów i wystawił kościołów wiele w Po-  
 24 meranii (przynajmniej do podległości) i w Ziemi Pruskiej  
 25 zawojuowanej.



Xięże Ostrowski zaś przyznaje królowi Bolesławowi I.  
postanowienie metropolii i Biskupów w Polsce mówiąc „

„Zastanawiając się nad właściwą datą czasową, mianowicie co Mieszko I i Bolesław mogli uczynić dla kościoła naszego wszystko co współczesni lub bliżsi Dziejopisarze o metropolii w Gnieźnie tudzież o Biskupstwach krakowskim, poznańskim i innych powieźdiele poczytuemy za directly „Wola Bolesława I. właściwe „Hist. kości. Polski Tom. I. str. 64

Oproci postanowienia metropolii i kilku Biskupów za panowania Bolesława I. (umiełbionego w kronice margina Galla i w kompilacji Długosza w ogólnych wyrazach) niernajdując żadnego dowodu gorliwości jego w szeregach. Godziszewski Baszko wymienia kilka kościołów katedralnych wystawionych przez tegoż króla (jakże w Poznaniu, Ptochu, Krakowie, Wrocławiu i Lubuszu) i konczy temi słowami „Tenże król wiele klasztorów postawił lub odnowił na nowo, i spowodził,“ lecz nie wymienia żadnego. [7]

Kompilator

(7) Godziszewski Baszko napisał książkę De fundatione Monasteriorum atque Ecclesiarum parochialium in regno Poloniae

Kompilator jednego tylko klasztoru fundacyą pomyślał  
 Kołowi Bolestawowi I. to jest w Sieciechowie nad Wisłą,  
 lecz podług Zolawy (O) „ Sieciech Starzon z Panigroda i  
 z Pneginie /: syn Walgiera na Pnegini Tencyni etc. /  
 z najpienysy wojewoda krakowski, zmarły Roku 1026  
 z fundował Zamek miasteczko klasztor Benedyktynów  
 z z Opactwem w Sieciechowie włości swojej. = dalej  
 z Starzon z Sieciechowa syn fundatora klasztoru uposa-  
 z żył go: pogrzebany tamże.

Istniał także klasztor w Inemesny (bliskiej  
 Żmierzna) wystawiony, podług pomyślenia Zolawy prze-  
 ci Petrostawa Starzona /: który był synem Starzona III  
 z Panigroda Pabianic etc. / sam Petrostaw osobiście  
 z założył pieniąz kamień klasztoru Roku 966: i nadał  
 z mnichom wieś Januszow „ Muremory

(O) Zolawa Diogenes r. 1140. etc. u Topor z którego dijeta uo-  
 zno, Diogenes Genealogia Toporaykow wydrukowaną pny kw.  
 nile Prokusa wydanej w języku łacińskim.



9

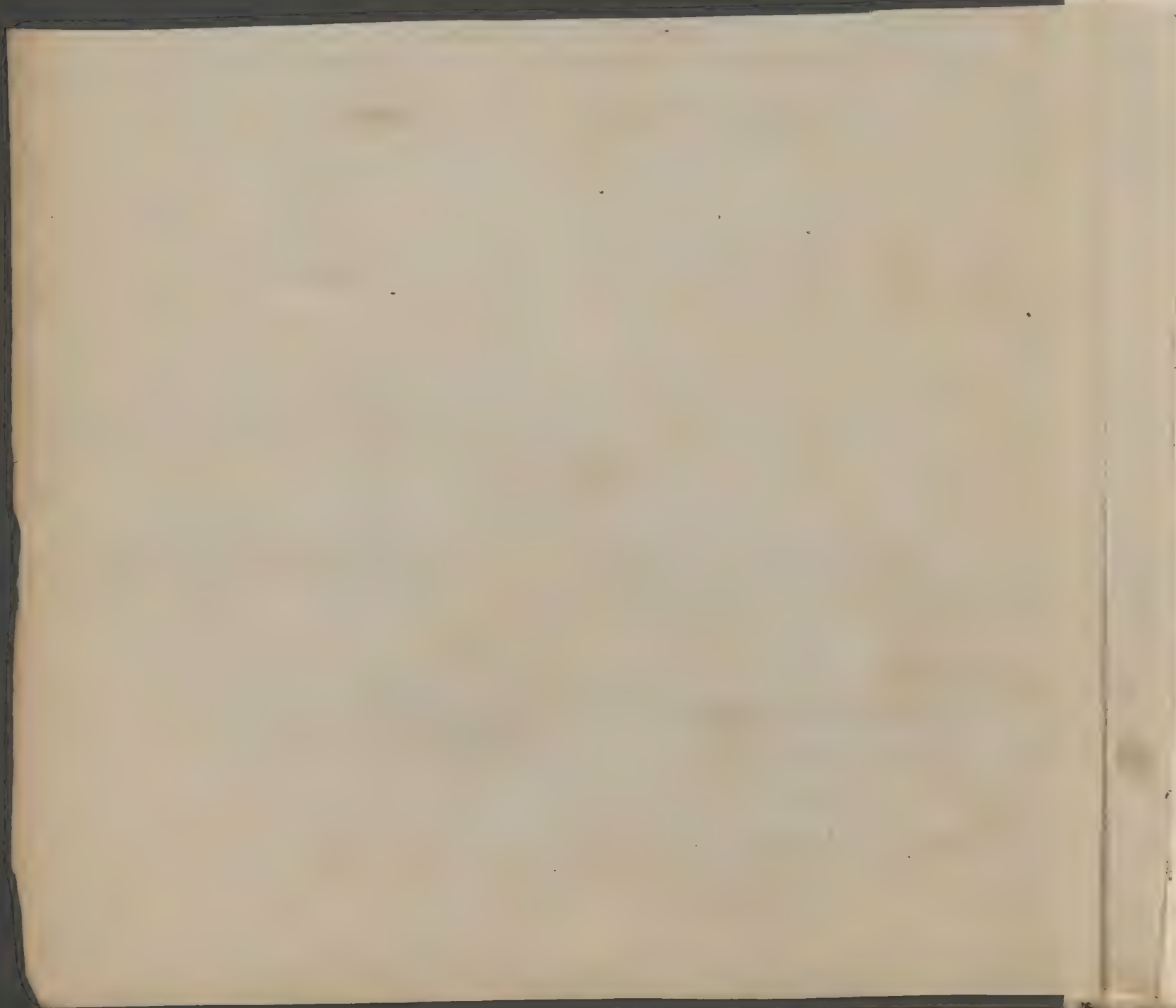
Zdać się iż Legenda o fundacyi Klasztoru na Tyse  
jone umieszczona w kompilacyi pod Rokiem <sup>1006</sup> ~~1006~~ <sup>1006</sup> ~~1006~~ <sup>1006</sup>  
była Baskow

(25. Według tablicy genealogicznej Toporaykow (wydrukowanej  
przy kronice Prokosa) Urebrivius Palatinus Sandominiensis  
de stirpe a Leszkone III procedens.  
tertius, suscepit ordinem monachalem in calvo monte postea  
to jest po śmierci żony swojej zmarłej Roku 1022.

(a. Hostymir jeden z Synów Pomila II monarchy nie-  
gdys Polskiego który za panowania Piasta powrócił do Cyg-  
ny podług kroniki Prokosa

(b. Zdzisław syn potomek Hostymira przyjął Chniesz-  
tem z Księżm męczystawem i z dwoma synami podług fra-  
gmentu wydrukowanego przy kronice Prokosa na stronie 110.

(c. Knyh z tegoż rodu być najpiętnym wojewodą  
Sandominim mianowanym przez księcia Bolesława I. przy  
postanowieniu wojewódzkiego piątna Książki R. 1001. podług  
nowego Rejonisma



12

82

52



Mniemany fundator klasztoru S. Krzyża na Tysey górze (9)  
 należał może do liczby niektórych fundatorów i opatów opie-  
 ranych przez Biedę w liście do Egberta arcybiskupa Yorku  
 około Roku 790

Plusieurs laïques de qualité (qui n'avoient du goût  
 pour la vie monastique ni capacité pour ce genre de vie)  
 avoient coutume de solliciter des terres de la couronne  
 sous prétexte de vouloir fonder un monastere - - -  
 Et par ce moyen ils acquerroient des terres considerables  
 et devenoient seigneurs des plusieurs villages.

Dechargée ainsi de tout service public, ils se  
 retiroient pour vivre en liberté suivant leur ca-  
 price et leur imagination: prenoient le titre  
 d'abbé, et gouvernoient leurs moines sans aucun

Godna zastanowienie

(9) Emeryk krakowski według Legendy wscze-  
 pioney w kompilacyi Długosza księdy II. pod R.<sup>m</sup> 1006.  
 mniemany fundator.

sans aucun droit a une pareille autorite.

Et ce qu'il y avoit encore de plus singulier ils remplissoient /: quelque fois /: leurs monasteres non des Religieux proprement dits, mais des moines vagabonds chassés pour leurs deverglements qu'ils rassembloient.

Ils engagerent meme souvent leurs gens a prendre la tonsure, et a faire vœux d'obeissance.

Et ayant remplis leurs maisons religieuses des personnes aussi mal choisies ils menèrent une vie toute mondaine sous le caractère monastique. Ils faisoient entrer leur femmes en ces lieux, et étoient maris et abbé en meme temps.



Godna zastanowienia zgodność z ichową zasce-  
piono i rozkrewiano wiarę Chrześcijańską w Polsce w wie-  
ku XI a w Litwie i Zmudzi w wieku XV za panowania  
królów urodzonych i wychowanych w pogańskim bóstwochwal-  
stwie i obyczajach: w kronice albouiem kagnimira ani  
w Historji Długosza nie ma śladu ani wzmianki przymusu (10

- w prawdzie kagnimir mówi o królu Bolesławie I.  
= że poskromił spisek Parow Polskich niektórych co odstę-  
= piwszy wiary Chrześcijańskiej prześladowali i wygani-  
= kapłanów chcąc przywrócić bóstwochwalstwo dla uwol-  
= ludu od wytyczy <sup>od</sup> dziesięcin i pieniąstew tudzież od  
= ofiar w kościele wymaganych przez Duchownych pra-  
= wem starego Zakonu.

Z tych samych.

(10. Autor Legendy utworzonej później a na czele księgi II  
kompilacji Długoszewej umieszczonej pod Rokiem 964 opisuje  
obszernie gwałtowną gorliwość księcia mściwysława I. w niszcze-  
niu bóstwochwalstwa którą wytknęto przy kronice kagnimira  
w Części III na stronie 142.

I tych samych powodów! to jest dla uwolnienia się  
od dziesięcin od przerwastków i ofiar! nawrócenie pogan  
a także potomkowie tamtych pragneli czystości i usito-  
waki przywrócenia ławochwałstwa, a mianowicie Polacy  
w czasie bezkrólewia po śmierci króla Mściwysława II  
Prusacy za panowania Bolesława IV. monarchy Polskiej,  
nie masz



- 11 Nie masz podobno w całej Historji Polskiej tak ciem-  
 nych i zawiłych okoliczności jak te które zciągają się do cza-  
 su Kazimierza nazwanego popolicie mnichem (... jakie po śmierci  
 ojca prowadził życie nim na państwo wstąpił? do tego nie pewne -  
 go uściślić o tym nie można! „Naruszewicz w Hist. Nar. Pol. T. II s. 264.”

Przyczyną zawiłania jest oczywiście Legenda  
 o królu Kazimierzu, której utamkami popnieplatana osnowę  
 kroniki Kazimierza (podług ogólnego układu pierwszych  
 ksiąg kompilacji Stugoszewskiej) 11 Kazimierz

(11 Legenda pomieniona <sup>(x)</sup> zaczyna się w końcu księgi wzmian-  
 kowanej pod Rokiem 1038 „król Kazimierz wstąpił do Zakonu S. Be-  
 nedykta w klasztorze Cluny we Francji,”  
 w księdze następującej Roku 1040 Szecepan Arcybiskup  
 Gnieźnieński zgromadził w Gnieźnie Synod Biskupów w wie-  
 sie bez królewia w Polsce wyprawił Postawę do Opata  
 { (x) Paprocki pisząc o nadaniu Benedyktynom do-  
 chodów z Synca na ciałmużnę przez króla Kazimierza  
 cytując listy z tytułem Żywot króla Kazimierza }

Magnimir powiódawszy „krolowa Ryksa prymagloną  
= przesładowaniem Panow i Ryksa Polskiego ustąpiła  
z krolestwa

do Spola klasztoru Cluny ktorzy udawny sie z tantad  
do Benedykta IX Papieża uprosili rozwiązanie kuba zakonnego  
krola swiego i sprowadzili go do Polski

Roku 1044 krol kazmier sprowadził z Cluny dwonastu  
zakonników i fundował klasztor w Tyncu i Lubieniu

Roku 1045 Tenże krol złożywszy Sejm walny potwierdził  
daninę zwaną Święto = pięcne pnyeczną Stolicy Apostołów =  
skazy przez owych postow Arcybiskupa i Biskupow Polskich

Roku 1046 Aaron mnich z klasztoru Tyniecki skłonił Biskupem  
krakowskim a Papież Benedykt IX postawił drugie  
biskupstwo w krakowie

Roku 1050 Wincenty mnich zakonu karmelitu  
napisał Legendę S. Stanisława Biskupa krakowskiego  
krakowskim z Rękopisu Prandoty Biskupa krakowskiego  
na początku do tej umieszczył autograf



„ z Krolestwa do magdeburga i Brunswiku w Saxonii  
 z i Syna swego wywiorta „ - - - udala się z tantem do  
 cesara

autor Legendy umieścił ustęp Historyczny o królu Kazimierzu  
 z powodu że był wrogiem S. Stanisława

Legenda wzięta w kompilacji orewisze jest  
 implifikacją ustępu owego z dodatkiem Fundacyi klasz-  
 torów w Tyncu i Lublinie: tudzież z dodatkiem Uchwały  
 Sejmowej potwierdzającej opłatę Stolicy Apostolskiej pnyrzeczonej  
 czego obcyka Urinenty Kazimierza nie wspomnieli.

Oproca ułamków Legendy wyszczególnionych dopiero  
 dopetnili kompilator /: a raczej skazit: / Historyczną osno-  
 wę kroniki Kazimierza nauczani stosownemi do zamian  
 i ducha amplifikatora uszgu.

(\*) Naruszeurka dowiódł w Historji narodu Polskiego  
 w Tomie II. na str 207. że Bolesław III Monarcha Polski  
 z Judytą matronką swoją fundowali klasztor Tyniecki

2. Cezara którego on nie pisał siebie i syna swego.

Od tego niewspomniał wcale karmienia aż do czasu kiedy Panowie Polscy wyprawili Postow zapraszając go do powrotu na tron cyrowski, którego zastali w domu królowej matki "Lisieu" Pruszyt karmion do Seclwad gdzie królowa Agata z matką jego mieszkała, nie wyrażając z tego powodu, że w tym czasie i przez wiele lat przebywał

marcin Gallus dawniejszy od Wincentego mniema zakonu kaszubskiego wyrażnie pisze

" Po śmierci króla mściwystawa II gdy nieprzyjaciele królowej wygnali onę z Polski zostawili syna jej króla mściwystawę małoletnią; ale i onego; gdy dorosł powołał go do królestwa; przymusił i do ucieczki Ojczyzny; ustąpił więc do węgier za panowania S. Szelemana króla: który pokrzyżował nie pozwolił karmieniu; oddał i z państwa swego, będąc agramionem o to

przez Cezara



= przez Cechow. Dopiero po śmierci króla Szwabana nastę-  
 = pca onego Piotr lubo prosiłony także przez króla Ces-  
 = kiego aby ratnymat karmienia odmówił to wielko-  
 = myślnie, i owszem pozwoliwszy mu iednać gdzie chce ob-  
 = da darył go stem koni orezem i szatami dla Rycerstwa  
 = onzaku tego. Ruszył więc karmień (pniełby w dżucznosć,  
 = Piotrowi) do zwi: Niemieckiej.

„ niewierem iak dżtugo bawit u matki tako też  
 = przy Cesarzu gdzie ustawiusz się walecznosć Rycerską.  
 = wyszłit wrocie się do Ojczyzny.

= Przybył do Polski z pięciuset zbroynego Rycer-  
 = stwa, a oślebrałszy pewen zamek poddał się dobrowol  
 = nie oswołedut cwałć orezem cwałć roztrópnosć Polskę  
 = rozszarpaną przez Pomoran Cechow i inn: przedkie narody  
 = i potoczył pod panowanie swoje.

Wincenty.

Wincenty Kaababek wspominał tu i że  
 i królewicz Kazimierz małoletni został w Polsce pod dosto-  
 jnym opieką praelatów toba, a i go ujęt i ma-  
 i tności wygnali go z państwa. Stronnicy Kazimierza utrzy-  
 i miali się walecznie wiednym tytu miasteczku w czasie  
 i bez królowa dopomogli mu i z psurami do Ożaryny  
 i oswobodził i, od najeźdźców, pokromił przywasci-  
 i wtały w niektórych prowincjach i panowanie swoje  
 i ustalił (12

Król Bolesław II

W roku takowa historycznej relacji wszczepił kąd-  
 bek gminną powieść aliis aliter visum est, dicunt enim.  
 O Synie króla Niemysława zptodzonym z natorniy zmar-  
 w potęgu, którego królowa Ryxa zątać kazała: mimo  
 i tego zachowany przy życiu odestany był tajemnie do pewnego  
 i klasztoru na zachowanie. I wyrazu powieści odczuć  
 i melanc. i motna i z niestoić. do królowa Kazimierza



Nietulko kagnimir marcin Gallus i hadtubek pne  
 milczeli a rawey niewiedzieli o mnichowstwie krola kazmie  
 rza ale tez i obcych narodow kronikarze wspominajacy  
 niekiedy tegoz krola mianowicie Wippon kosmas. Pragski  
 Chronograf i Annalista zaden o tym niezmienił: a  
 nawet Piotr Damian nie opusciłby takowego zaszczytu  
 dla stanu Zakonnego w Legendzie o S. Remualdzie

Wytłaczysz więc z osnowy kroniki kagnimira  
 utamki Legendy wyszczególnione w przypisie poprzedza-  
 jącym (11), iedna tylko okolicznosci w dziejach krola kazmi-  
 rza należy do Historji Chrcescianstwa w Polsce

„ Gdź prawa i wtddie bersilnemi staty się ro-  
 z koss zbrodniarzy szczyt się bezkarnie . . . kosciołow  
 i nawet ani stug Borkich niezanowano: Zrakornitsie  
 i ubogacone koscisty swiętokradzko ztupiono; wtoscr onych

rozszarpano:

- 11 rozszarpano: kapłanów iednych zakłuli ~~z~~ oszczepami
- 2 drugich rozsiekali szablami innych zainano mieczem a.
- 3 nawet lud Chrześcianański kamieniami zabiali Poganie
- 4 wynieśli sy' nie tylko wiary Chreścianański ale i lud:
- 5 kenci chcąc koniecznie przywrócić baturoodwalsztwo, (13)

w zachowaniu zas diujow króla karmierza u-  
 wielbia kagnimir zmarłego króla w ogólnych pochwałach  
Principius Dei cultor; civium orphanotomus; defensor  
Ecclesiarum munificus dotator niewymieniuszy iednakże  
 w szczególności żadnej fundacyi kościoła klasztoru i upo-  
 sażenia.

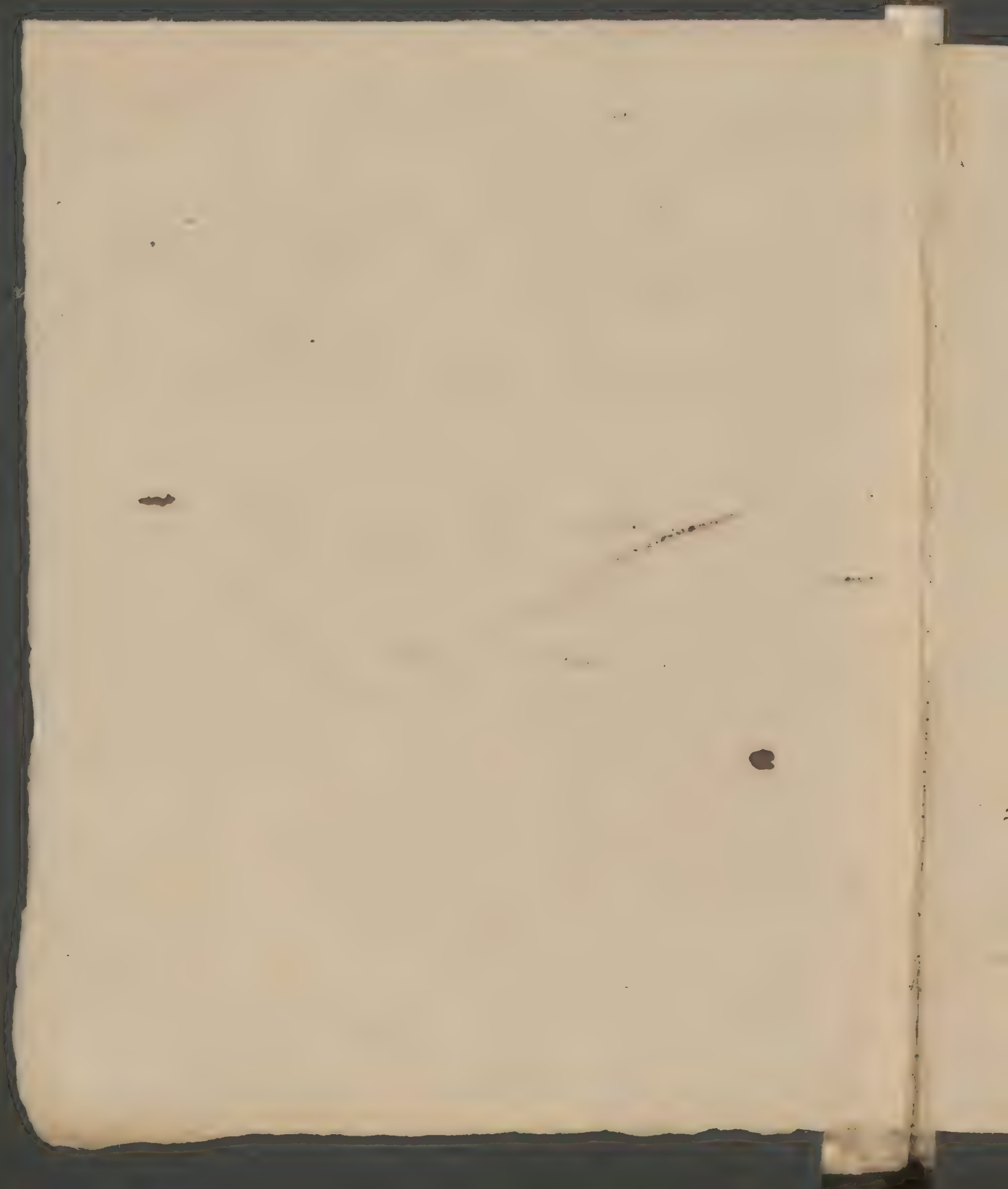
(13, wzajemnie za panowania króla karmierza (i. wyherzeczano  
 baturoodwalsztwo w Polsce: Paprocki napisał o szarpaniu arcybiskupa  
 Gnińskiego „Świadczy o nim katalog że był uczoneym w Piśmiej-  
 2 a pilnym w Urzędzie swoim: iakoby wyniszczył był wiarę  
 3 pogańską, ktorą nieopuszczało ieszcze było wiele możnych Gni-  
 4 Panów i Szlachty chwalcąc batwany rozmaite”

2 takowey uie ~~konale~~ inuimami iz Dlugos z dycipol stana  
uchownego chocby znalais byt poruicnionq Apologia (o tym iemnie  
owac piewam: / nieumieistby oney w kompulays stowiy, iaho  
pewiednat w liwie pppri'snym plara quel parum concinne  
arumque uere aperta fuerant allatura factis aut de iis  
uiderem omni Dzejopisowic ter poruicni prerspuac uykte  
kompulysi Dlugosa nieznajowgi oney w ouym 230 ta nie  
uotornie

Wazniyne iist zaciuricnie Zatuskiego ze Pisane uadro  
imay dzejopis plosznego i stawneq kula wospenkuze  
nika i Polskiego zabywy kithu krolow nie uospenniali  
wego pnypadku w Glinianach byc im ze iz niestypneci  
tym co dewooci niekumneri ~~zostepu~~ i z drudy  
wielbiny w pekatney apolocii kora

~~Dopiero w Wieku XVII stawita se pnestomacron~~  
~~izyhu polskim z Rekopima Jana Zameczu z powodu~~  
~~to naniacina domyslat si pamiat / z powodu rekusu Zelniedu~~  
~~o naniac: trafnie pnystacowat luba zmyslenq oradnet.~~  
~~ciuratplini pnatomacrona albuicim pdsryzna oceniua~~  
~~t wieku XVII~~  
weliny 133





11  
W wieku X. Zamek Tyniecki był własnością Gra-  
bów Herbów topor podług genealogii tejże rodziny

- Paprocki udowodnił to w historii Tarczynskich  
i dodać w przypisku „Jako Tyniec przyszedł w ręce  
monarchów nie masz o tym nie dowodnego tylko  
przy żywocie karmienia /: który nadał go na iatmę  
i są: /: dokłada tego anonimosa który pisał kroni-  
kę Polską temi słowy „iz król karmień nie roz-  
miał być przystoynęj pruwiriji statowu swojemu  
„z tych dochodów Tynieckich chociaż przyległe były  
„zamkowi krakowskiemu, a to dla tego że odyte  
„były jednemu hrabi famuli Staronow”  
2 ale dla czego odiete były? nie dotyczyło tego

Czego niedotyczyt anonymas można by domysleć  
się z podobnego przypadku innego Starzona podług genealo-  
gii Toporczyków.

Welissius Starzon in Zabłocyn et Holstyn dominal,  
bellicosissimus supra modum ethnicos tamen ritus colens  
adhuc erat sub interregno parti gentiliū contra christi-  
anos, occubuit in praelio in Masovia Anno 1037. bona  
vero ejus ad filium Regium rediit.

Kagnimirus et Iolaus.

Można więc domysleć się ze owemu Grabieemu  
Starzonowi z Tencym król karmił i zkontiskował  
dobra za podobny występki. lecz podpada wątpliwości  
czyli wszystkie dobra tego oddał Benedyktynom na  
iatmużnę albowiem z powieści anonyma zdaje się  
że tylko dechody z Tynca użył na iatmużnę.



Król Bolesław II przywrócił ponadek hierarchii duchownej  
w Polsce: postanowiony <sup>niegdys</sup> za panowania przodka swojego króla  
Bolesława I. a nadwzrębny ~~za panowania~~ ~~Bolesława I.~~ <sup>za panowania</sup> Bolesława  
nowicem drugiego Metropolity Głównego w Krakowie (i po  
za panowania króla Kazimierza. Po zgonie  
zgonie obojgu Arcybiskupów (zmarłych w jednym prawie  
czasie) król Bolesław kazał obrać Arcybiskupem Gnieźnieńskim  
dukaną tegoż katedry Piotra szlachetnego rodu herbu  
Nalcz. Elekcyj zaś następcy Aarona Arcybiskupa krakowskiego  
nie dozwolił przez dwa lata.

Podług kompilacji

(1) Postanowieniem drugiej metropolii w Polsce wszczęto się  
Schizma w hierarchii Biskupów: które Inegon VIII przy-  
znał i zganit w liście pisanym do króla Bolesława II.

Illud nobis primo attendendum est quod Episcopi  
terre vestre non habentes certum metropolitanæ  
sedis locum, nec sub aliquo positi magisterio

Podług kompilacji

magisterio, huius atque illuc pro sua omnisque  
ordinatione [posuwienic:] uagantes ultra re-  
gulam et decreta S.S. Patrum liberi sunt et  
absoluti.

(2. kompiłator inacey pisze. Opera Bolesłai Poloniae Re-  
gis --- dissidio sublati Lampertus (uocatus Iulius) in se-  
dem Archiepiscopalem Cracoviensem --- per Alexandrum II  
promotus est. Podług kompilacji Lampert obrany Re-  
ku 1062 Alexander II Papież obrany Roku 1062.

Pe smierci Lamperta Iulii Biskupa krakowskiego  
successit S. Stanislaus Canonius Cracoviensis una-  
nimi consensu capituli accedente: podług kompila-  
cji. ale nie dotarło czyli był zwołany? czyli arcybi-  
shop Piotr potworzył Elchą i posunął obranygo?

Podług kompilacji Piotr Arcybiskup potwierdził elek-  
cyą Piotra Biskupa wrocławskiego, obranego z rozkazu  
króla Bolesława II w obecności onegoż. Dziejopis zaś  
benedyktyński Biskupów wrocławskich (dawniejszy niż  
kompilator) wyraźnie napisał Yctus l. Archiepiscopus,  
presentata sibi apud Gnesnam electione, ipsum facile  
authoritate metropolitana sicut solitum erat confir-  
mat, munus benedictionis et consecrationis impendit (3

Nie tylko potwierdził metropolita Biskupów obra-  
nych z rozkazu króla, ale nawet przemaszt z dycezyj i e-  
dneę do drugiej, <sup>nawet</sup> a któregoś odsądził i oddalił: Biskups-  
twa (4) „ Czyliż poprzednik twój /: pisał Papież Pas-  
chalis II.

(3) Tenże anonim dodał nawiasem abrogata Italorum  
natione ab eo tempore ma się rozumieć od Biskupstwa wrocław-  
skiego w szeregach  
(4) Odsądzenie Biskupa obranego możnaby stosować do



„ Paschalis II do merina arcybiskupa (następcy Petra !:f  
 : czyli poprzednik twój nie odsadził Biskupa bez  
 : wiedzy Biskupa Rzymskiego? (5 w którychże to ka-  
 : nonach? w których Consiliach? wyCRYtała wtady! Coz  
 : mówić o przenosinach Biskupów,, (6

Baszko

meznaby przystosować do S. Stanisława obranego unanime  
consensu Capituli (podług kompilatora) bez zezwolenia króla  
 Bolesława II, Jakowej ciałej: niemniej metropolita poturędnie  
 odmówił snadzi posuspienia: orzeczło kompilator pisząc volu-  
 smienti tegoż arcybiskupa nazywając go pusillanemi et cunctator  
 (5 Jereli Papięż wymawia odsądzenie S. Stanisława bez  
 wiedzy Biskupa Rzymskiego, zdaniem z inogorz VII i następ-  
 onego Papięża aż do Paschalis II nieświadomie o zabójstwie  
 S. Stanisława.

(6. wyciąch z dziejów kościelnych. Baroniusa

O klasztorze w Tyńcu ~~namieniaci~~ dowiódł w Hiszpani  
 Narodu Polaków Jan II na stronie 207 ~~ymieniaci~~ powiesu  
 delbora Legendy ~~pnapisanej~~ w kompilacji pod Ręką  
 20 ~~De~~ <sup>menach Polak</sup> Rostaw III fundował ac w ogólnie z Fudyty, m. b  
 Zonhy na swoją ~~lebo~~ Tyńcu Biskup ~~menach~~ w dziełach  
~~tyńcu~~ ~~menach~~ ~~abbu~~

Podług kompilacyi starożytnych w mogiłnicach zapisanych się  
~~namieniamy~~ przywilejem Króla Bolesława I. fundatora  
 fundatora piotruszdzoniny, pociągającego miasteczko  
 Jagna. Jego <sup>122</sup> łowcy przesyłają go oświadczyć z Mie-  
 cysławem - synem syna Bolesława III piotruszdzoniny, pociągającego  
 onego swego.



21

Baszko twierdzi u kornie Leditow i Polakow „ze  
„Władysław I. Monarcha Polski wymurował w Zarnku kra-  
kowskim kościół katedralny: przy którym postanowił i  
uposażyć choynie kanoników dwadzieścia czterech: bo przed-  
tym /i dodać tenże autor nauiasem/ duchowni dycezyi  
krakowskiej obierali Biskupów.” (7)

Swiadectwo dziejopisa zwiacego u wieku XIII gównie-  
szym <sup>jest</sup> zaufania nizeli powiesc autora Legendy umieszczonej  
w kompilacyi pod Rokuem 966 przyznajacego fundacya  
kościółta pomienionego księcia między innymi: Zdać się ze  
kościółek na Skacie przedmieściu krakowskim przy kto-  
rym wznieka S. Starostawa /i podług Legendy/ był  
pięćnastkiem katedra Przbyszowa a potem Biskupow  
krakowskich.

marcin Gallus

(7) Według kompilacyi Bolesław III syn i następca księcia Wła-  
dysława I. podwyższył i przyordował kościół pomienio-  
wany i przymurwał dwie wieże.

Marcin Gallus twierdzi że (w czasie bezkrólewia  
w Polsce po śmierci króla mściwysława II) że kościół  
i woyciecha w Gnieźnie zburzony przez Czechów, tak roz-  
burzonym i opuszczonym zostawał, iż zwinęła drzewa  
gniezdziły się w nim. / Przyznaje to poniekąd Gregor VII  
Papież w liście do króla Bolesława II cytowanym wyżej  
Episcopi terrae vestrae non habentes certum metropoli-  
tanae sedis locum. Inadz poprzednik marcin arcy-  
biskupa podniósł z gniezno pomieniony kościół ale nie  
dokonał: albowiem kagimier pisze iż za panowania  
króla Władysława I. Martinus archiepiscopus Gnes-  
uensis, molestius ferens dilatan in eam diem conse-  
crationem Ecclesie Gnesuensis ! metropolitane & Polo-  
rum; / constituit ad dedicandam eam, diem primam  
magii etc. podług kompilacyi R. 1097

w Legendzie 108

22  
W Legendzie zaś o cudownym pocieciu żelazny  
Judytu przynanym medytacją i postom mnichom  
klasztoru S. Idziego; w legendzie mówię przepisanej  
w kompilacji pod Rokiem 1085 i potwierdzano że Ks.  
Władysław I. wystawił w Krakowie kościół na cześć  
pamiętnionego cudotwórcy: tudzież w kilku wsiach  
które to kościoły estant hactenus (8)

Kompilator zaś wspominając zgon żony Judyty  
pierwszej małżonki Ks. Władysława I. zmarłej w trze-  
cim Roku poślubie to jest R. 1086 przypisał, że  
= to błogostanionej niuciasty staraniem i łaską, na-  
= dzie są kapłanikom kościoła krakowskiego (9) uwię-  
szyć

(8) Estant hactenus oznacza piszącego w późniejszych  
wiekach.

(9) Według kompilacji: kapłanicy kościoła krakowskiego  
postanowili i ułożyli po śmierci Judyty w lat trzydziści



- „ ućciysie Khrabstwo Chropia w ziemi Siemodziej  
 : zwane teraz Pabianice == klasztorowi Tynieckiemu  
 : wieś Liżnie zwana z przyległemi wioskami == kościo  
 : łowi katedralnemu w tadejstawskim kasztelanie  
 : Lengonińską z całym powiatem w ziemi Siemodziej „ 10

Marcin Gallus



11 Przyjęty z uszanowaniem od Xcia ~~z wyjątkiem~~  
i złożył Słowo według zwyczaju (12 któremu udzieliwszy  
z błogosławieństw Apostolskie, odjechał do Rzymu,  
w kilkanaście lat

(12 Mówi nam ze z oszczędzeniem owego Legata mażura-  
żek list Paschalis II do markiza Władysława /prepiśny  
w actach księstewnych Baroniusa w którym wyraża

~ Donosisz nam najmiłszy bracie iż król i  
~ Panowie Polscy zadużeni są mocno, gdy Postowie  
~ nasi oddając ci Pallius wymagali pnysegi w po-  
~ stawionych przez nas wyrazach, i zakali ci wy-  
~ konać tegoż /

(13 Pośledni Baroniusa obrzaty król i Panow  
wyrzucił po prostu Proinde obediencia<sup>m</sup> Pontifici  
Apostolica sedis Domino Paschali eiusque succes-  
soribus vel testis onis Christi et Ecclesie: affirmans  
quod affirmat, damnansque damnat Ecclesia sancta  
et universalis



w kilkanaście lat później za panowania  
Bolesława III Monarcho Biskupa przybył znowu  
inny Legat stolicy Apostolskiej (sławny w staroży-  
noścach Baroniusz) kardynał Egidius Biskup  
w Tusculanum

et universalis potępił zaś kościół święty (zgodnie histo-  
ryi kościelnej) heretyka owczyma qua docet et astruit ana-  
thema contemnendum et ligamenta Ecclesia spernenda esse;  
ponieważ Henryk IV Cesarz, jako też święta Biskupi i Pa-  
pież podlegli a przychylni Cesarzowi gardzili klatury Papieżów,  
a w szczególności Paschalis II aż do śmierci onegoż.  
Dopiero kiedy II Papież (blisko przed śmiercią swoją)  
przymusił zaryzykować Cesarza Henryka V. (klątwa =  
mi) i z wyjątkiem tej władzy Cesarza zwany Investy-  
tura swoim i następców swoich Cesarzowi imieniem.

w Tusculanum, przystany od Honorjusza II. Papieża:  
który Biskupstwa unieważnił i kościoły katedrales  
iśtniejące w Polsce <sup>potwierdził</sup> władzą stolicy Apostolskiej po-  
~~twierdził~~ i granice każdej Dycezyi postanowił (13.

Istniały ras

(13. W Legendzie o fundacji Biskupstwa i kościoła w Pol-  
sce przez Leia Mieczysława I umieszczony w kompilacji pod  
Aktum 966 przypisano nazwiskiem Egidius Episcopus  
Tusculanus Cardinalis Poloniam a summo Pontife  
Ioanne tertio missus (miał rozumieć Jan XIII Papież  
współczesny Leia Mieczysława I.)

Singulos episcopatus Polonie videlicet (x) - Cathe-  
drales Ecclesias confirmavit, et singulis diocesis  
terminos posuit et distinxit.

(x) <sup>przypiszek</sup> videlicet wyszczególniając Biskupstwa tyt-  
tułu krakowskie metropolii: kruszyckie Biskupstwo  
nazwał wstydystawskim; i nieuwzględnił że Biskupstwo  
chelmńskie lubuskie i hamieńskie nie istniały w wie-  
ku X, a nawet ani w wieku XI.

Istniały zaś onego czasu w Polsce: Metropolia postawio-  
wiona w pierwszym roku panowania Kola Bolesława 1  
2 Biskupami podległemi onyż we Wrocławiu Krakowie i  
i w Ołtarzu (14 tudzież Biskupstwo w Poznaniu zostaw-  
wione w podległości metropolii <sup>Moguncyjskiej</sup> ~~Moguncyjskiej~~ (15

Podług pnystouria

(14) Dithmar (współczesny Bolesławowi 1. książę) używa-  
nit Rheinbernum Sanctae ecclesie Colbergensis Episco-  
pum mylnie tak mniemam: pnieło czyż on Colonia Oltavi-  
ensis Episcopum.

Starożytna kollegiata w miasteczku (należącym do  
Biskupstwa kujawskiego) Ołtarze była mała i pierzast  
kawa katedra Biskupów zwanych pierwotnie kujaw-  
skimi: przeniesioną z czasem do Kuszuricy a nakoniec  
do Władysławic przy kościele ówjej kollegiaty zna-  
dawała się Leczyda z dwómiyszymi Biskupami kujaw-  
skimi, z których czasami - <sup>zmiennie</sup> Biskupów ku-  
jawskich czyli władysławskich.



Podług prysłowia gminnego „czyja kosa pięrsza  
„tego taka sierża„ Biskupi (postanowieni w miastach  
znakomitszych królestwa) rozszerzali bez granic dycezyje  
swoje, w miarę gorliwości w rozkrzewianiu wiary Chre-  
ścijańskiej w narodzie pogańskim: kardynał Egidius  
/: iako dopiero powieściarz /: postanowił pewne granice  
dycezyi każdego Biskupa w szczególności, które prze-  
trwały aż do wieku naszego z niewielką iak mniemam  
różnicą (16. Ślad a raczy

(15) S. Norbert arcybiskup magdeburgski przytęsił  
sobie suwerenność nad Biskupem Poznańskim, którego  
miał kardynał Egidius przyłączyć do metropolii Polskiej.

(16) Gnieźnieńska dycezya zajmowała województwa Gnie-  
źnieńskie Łęczyckie kaliskie sieradzkie Raw-  
skie i ziemię Opoczeńską.

Krakowska zajmowała województwa krakowskie sandomię-  
skie i lubelskie wrocławskie

Slad a raczej dowod postanowienia metropolii z kilko-  
ma Biskupami w Polsce na początku wieku XI znajdu-  
jąc się w kronice Dythmarca współczesnego dziejopisa iako powie-  
dziano

Wrocławskiego Biskupa dycezya w prowincyi zwanej zię-  
mią wrocławską albo Śląskiem.

Kraświckska dycezya czyli kujawska w prowincyi tegoż  
nazwiska, rozdzielonej w wieku XV nadwłaśnie-  
wóztwa.

Poznańskiego Biskupa (zwanego pierwotnie Biskupem  
Polskim) dycezya ograniczona została prowinc-  
yą zwaną właściwie wielką Polską; któremu  
archidyakon Cienki podlegał.

Mazowiecki Biskupstwo (którego Siedzią w mieście  
Płocku) zajmowała Prowincya, tegoż nazwiska

w końcu narodziła cytuowanego w poprzedzającym przy-  
pisie [13] pismem Et si singula Ecclesie habuissent  
privilegia et litteras Legati ejusdem, singula tamen perire

dziano wyżej: o potwierdzeniu zasług i wzorowi-  
nu Dycęzyow przez Legata stolicy Apostolskiej w roku XII  
Stugosz tylko wspomniał naówczas.

Před postanowieniem Metropolii i kilku Biskupów za  
panowania króla Bolesława I. Był też Biskup Polski w Po-  
znaniu postawiony przez Króla Mieszka I. tudzież Pleban  
Praszkę w Krakowie i w niektórych miejscach zmagał się  
z Berdyżyni dla rozszerzenia wiary Chrześcijańskiej iako  
to w Siedlechowie Inowrocławiu a nawet i w Tyncu (17)

Autor Kroniki

(17 Według Tablicy Genealogicznej Toporczyków przedrukowanej  
przy kronice Prokaza Siedlich Starzon z Paragorda i Pnegini  
syn Waigiera szlachty wraz z żoną Mieszkożoną (kroś)  
Topor zmarły R. 1016 wojewoda krakowski najpiętniejszym fan-  
dował w Siedlechowie Zamek miasto i klasztor z opactwem.

Syn Siedlicha zwany Słuch usadowił klasztor pami-  
niony w którym też zamieszkał.

Feodorow Starzon



24  
Autor Kroniki wieku XII (dziejopis Rzymskiego stanu wysta-  
wit) w dziele Bolesława III  
racy wzor wielkomyslnego Monarchy walecznego Rycerza, szc-  
śliwego wrota takowego zwyciężył oś de nasładowania Polakom (10

marcin Gallus owczesny także dziejopis ale stanu Za-  
konnego potężył światobliwość Chnesciańską gorliwosc w roz-  
knewianiu wiary prawdziwej po między poganami choynosc w  
bucowaniu kosciołow i klasztorow szerodroblewosc dla osob  
stanu Duchownego z prymiatami wielkomyslnego monarchy  
i sławnego Bohatyrza.

I tego więc źródła czerpać potrzeba dzieje Chnescian  
stwa i Hierarchii onegoż w Polsce

naćciżraże

---

(10 Takowy zamiar wyznaje Wincenty kadłubek w przedmowie  
do dzieła swego „aureas patrie columnas - - veras Patrum  
et ligna de rebus antiquissimis, de ebor antiquissimo iubernum  
excidere: immo Divinae lucis lampades aureas in arce Regia  
appendere

Najbardziej /: pise Gallus: /: ziemie Pomorskie nawracat do  
wiany Chnescianskiej zwyciżonych pogan sam nawet jednego z kiz-  
iat Pomorskich tnumat do chrztu apostatuw zas wracujacych  
sie do batwochwalsstwa wygtadzac kazal (19)

Zbrodnią bratoboystwa pokornie i siekle odpokutowat  
videmus enim talem virum tantum Principem jeunantem  
primam Carinam, assidue cinere et oleo humi pro-  
stratum - - - auctoritate Dominica /: fratri suo satisfac-  
iens: /: concessa venia concordatur.

mniona nawet tenze Autor iakoby podroz Lcia Bo-  
lestawa III do unius iter peregrinationis ad Sanctum Egi-  
diū, sanctumque Regem Stephanum occasione colloquii (20

iakoby

(19) Siegfried Diejopis S. Ottona Biskupa Bamberyskiego twierdzi  
ie ow Biskup zaproszonym byl przez Lcia Bolestawa III do nawra-  
cania pogan w Pomorskiej ziemi.

(20) occasione colloquii: to iest z Egidyusem kardynatem /: bywyszym

jakoby surszabliwa wielgrymką była mogaca być przykładem  
dla zbrodniarzy pokutujących. (21)

Baszko twierdzi (w kronice Lachów i Polaków) że Ojciec  
księcia Bolesława III wymurowałszy kościół katedrały w zamku  
krakowskim<sup>(22)</sup> postanowił i uposażył kanoników dwudziestu czterech  
to przedtym wszyscy duchowni Diecezji krakowskiej otrzymali Biskupa

Zdaje się iż księstwo Bolesław III podwyższył mury owego  
kościółka przyozdobit go, przymurował dwie wieże i uposażenie  
kanoników pomnożył podług kompilacji Stugoszewey

Podług

(Roku 1127  
z Egidyusem Kardynałem bawarskim Legatem w Polsce a po tedy  
z Wilhelmem Arzbiskupem Tyru  
jadącym przez Węgry w poselstwie do Papieża de Cesara wschodniego  
tudzież dla doręczenia z życia świętego króla Węgierskiego Szczepana II.

(21) z przejazdu księcia Bolesława III do Węgier nazwanej peregryna-  
cją pokutnika, utworzoną w kompilacji Stugoszewey dwie pieś-  
nymki tegorocz monasty jakoto R 1129 do Francji w Roku 1136 do Węgier.

(22) Podobała wątpliwość czyli zaszczerpieć w krakowskiej ziemi



Podług świadectwa tegoż Baszka. że Bolesław III fundował <sup>klasztór</sup> w Zamku na tyśey gorze: autor Legendy, przepisany w kompilacyi pod Rokiem 1006 mieni fundatorem klasztoru S. krzyża: królewicza Węgierskiego Emeryka (23 w Tablicy

w krakowskiej ziemi wiare Chmieszańską że miejscystaw. i wymurował kościół pięćwieżowy w Zamku krakowskim mieszkać sam w Poznaniu, Taboryster S. Stanisława w kościele na Skale przedmieściu krakowa dowodem że tam była każe dwa Biskupów przeniesione wraz z relikwiami. S. mecenik do nowego kościoła w Zamku wymurowanego przez Karłowadystów. (23 Świadectwo Baszka żyjącego w wieku XIII (to jest wiek sto lat po Ście Bolesławie III) więcej zastępuje afreski niżeli powieści autora Legendy mnicha klasztoru owego: Być mogło iż Emeryk uciekł z Byczyzny do Zony i Byca drewniat ow Zamek przez niejaki czas z łaski Króla Bolesława II nadany sobie z własnymi przyjaciółmi na wygnanie.

W Tablicy Genealogicznej Jędrzejkow na stronie 134  
namienione jest: Wszeborius<sup>(24)</sup> Palatinus Sandomiriensis tertius (25)  
suscepit ordinem monachalem in Calvo monte po śmierci żony swojej zwaney Izule córki Holstawa Starzyna  
z Panigroda i Zakliczyna zmarley Roku 1027.

Podług kroniki

(24) Wszecor był potomkiem Hostymira jednego z synów Pom-  
pila II króla niegdys Polskiego który (podług kroniki Prokosa)  
wrocił się do Sycyzary za panowania Piasta; który nadat o-  
nym herb z tytułem książąt Polskich, i dobra iednemu w Zi-  
mi Kroszowskię drugiemu w kujawach.

Za panowania króla mieczysława I. ieden z potomków  
króla Hostymira przyjął chrest razem z monarchą De stirpe

Leconis III sive de Genere Pompilii II. Chrestch: Princeps  
Wszecor filius Principis subitai cum auctoritate filius est. (podług

fragmentu wydrukowanego pny kronice Prokosa na str. 110.)

(25) tertius Palatinus Sandomiriensis jest Bolesław I. występując

Podług kroniki Marzina Galla Kie Bolesław III ka-  
zał ułai ze srebrnego złota turumę wazacą gnywien  
osiemdziesiąt nasadzoną kamieniami drugie tyle wartaię-  
cemi, w ktorey

---

występując oświadczył na przyjęcie Ottona III Cesarza w królestwie  
swoim, postanowił Woiewodów piętnastu Prowincyow onegoż,  
w szczególności zaś Sandomińskim woiewodę, najpięsiuszym  
mianował Liżecia Chmińskiego przyha z roduiny potomku  
Pompila II monardy niegdys Polskiego.

Pięsiuszego więc Woiewodę Sandomińskiego syn czyli  
wnuk Kie Wszebor był trzecim woiewodą, tenże prouczając  
brony po śmierci żony swojej suscepit monachalem ordinem  
in calvo monte. Wątpię czyby Kie tak znakomitego rodu  
i mozny <sup>Pan</sup> ~~zost~~at mnicheni? ale raczej czy tam suscepit mona-  
chorum ordinem in Calvo monte.



wartosciemi w ktorej stracono zwloki S. Woyciecha pod-  
niesione w Roku 1127. przez Jakoba Arcybiskupa Gnieznen-  
skiego z krylowki o ktorej sam tylko Arcybiskup urzedzial  
a w ktorej od Roku 1032 utajone przed Czechami spoczywaly. (26)

Za panowania Kcia Boleslawia III Michal Grabia  
z Gwysz (zmarty Roku 1113 podlug kompilacyi:) fundowal  
w Lubieniu klasztor dla mnichow zakonu S. Benedykta (27  
mnichom<sup>(20)</sup> ze Marcin Gallus owego fundatora nazywa suum  
Coopertorem to jest protektorem w liście przypisnym ksiegi II.

Za panowania

(26) Lubo Marcin Gallus twierdzi iz Czechowie zbunyli w tedy  
miasta Poznan i Gniezno i zabrali ciato S. Woyciecha: ze  
miasta pomienione przez dlugi czas opuszczone byly przez miesz-  
kanicow a w kosciołach S. Woyciecha i S. Piotra ulegly sie  
duku zurenta.

(27) Podlug kompilacyi Krol Kazimierz I. fundowal w Lubieniu  
klasztor Benedyktynow.

(28) Stosownie do lakowego demystu Rok smierci Grabiego Michala  
mylnie potozony w kompilacyi

Za panowania także Monarchy pomieńskiego Piotr przybył z Danii (29) mianowany wielkim Palatynem w Polsce. Fabrykę ze Skrzynia wymurował siedemnaście siedem kościołów z ciosowego kamienia w Polsce mając wiele murów a tych kościołów mający przedtym (30)

Wymurował na przedmieściu Wrocławia kościół wsparty z kamienia ciosowego pod wezwaniem S. Wincentego dla mnichów Zakonu Premonstratenów nowo postanowionego. (31) we Strzelnie

(29) w końcu wieku XII napisany w kompilacji Stugosury wey. znajduje się piękny ustęp o Piotrze przybyłym z Danii który namówił Króla Bolesława do stawnej wyprawy zamorskiej dla zabrania ukrytego skarbu

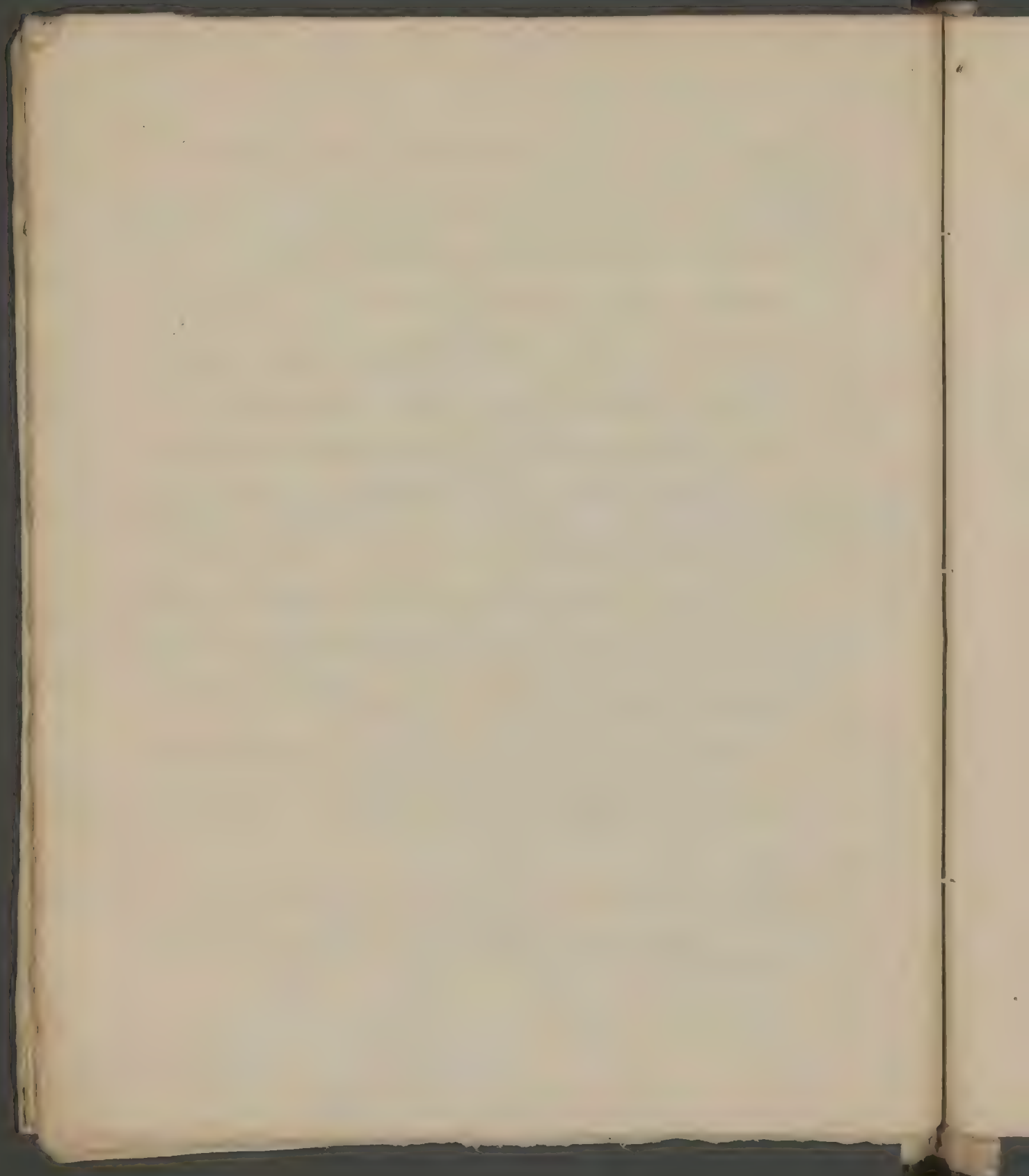
(30) Przypisek kompilatora pod Rokiem 1124 *Et autem thesauri Petrus Danus - - - septuaginta septem Ecclesias de sectis et dollatis lapideis - - - fabricavit.*

(31) S. Norbert Arcybiskup magdeburški postanowił Zakon na zwany Premontré

We stzebnie także wymurował klasztor z ciosowego kamienia dla mniszek zakonu Præmonstratenów poświęcony Roku 1133 przez Suidygera Biskupa Kresnińskiego.

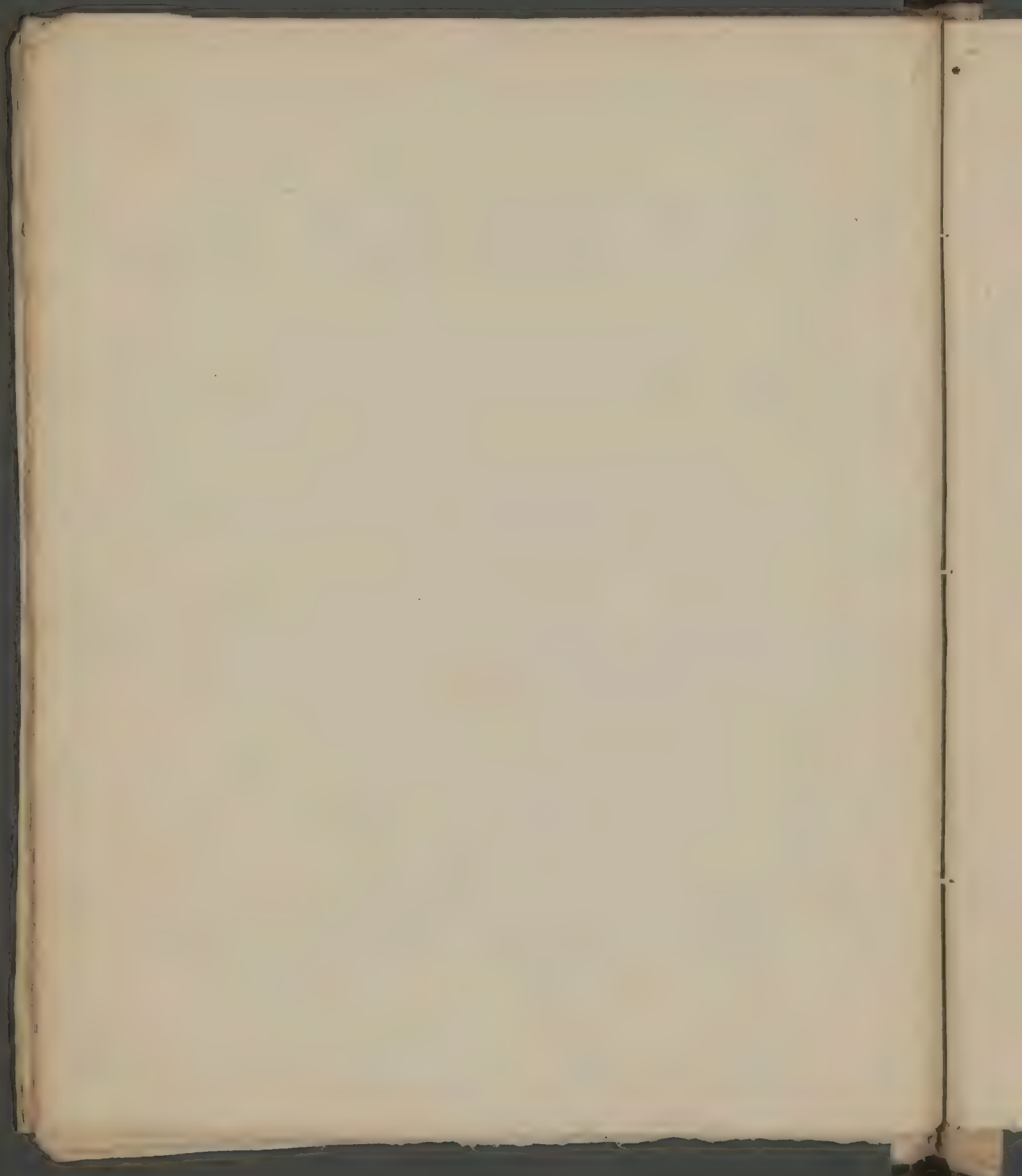
Baszko w kronice Lechitów i Polaków, wyrażniew (ni: zeli kompilator) pisze (32 „ Piótrek będąc w Ryjmu wy: znał Penitencyaryusie i z przykaszczł sobie skarb koła: Dunskiego; nakazano mu więc pikułę ażeby siedem klasz: torów wybudował i uposażył. Powróciwszy z Ryjmu wy: budował i uposażył Opactwo we Wrocławiu na piasku na: ciese N. Panny Maryi drugie za miastem na ciese S. Wincentego: w Cierwinsku Opactwo, we Stzebnie klasztor mniszek: w Sulejowie Opactwo = w Kalinie Probostwo S. Wawronica: i we mstowie Probostwo. = Prawdaię ze siedemdziesiąt kościo: łów wymurował niektóre z kamienia niektóre z cegły 11

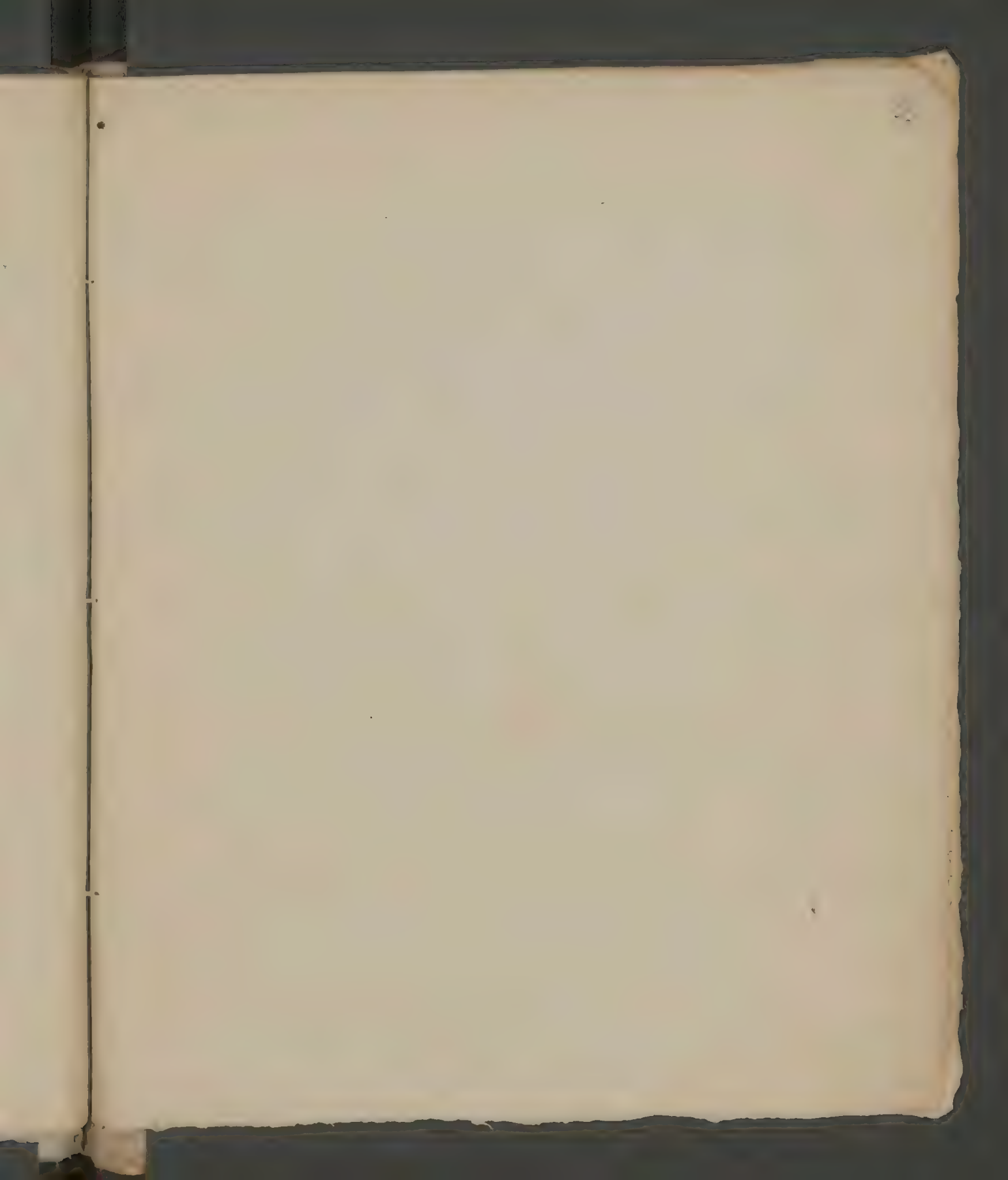
(32 Baszko napisał także księgę osobną de fundatione mo: nasteriorum et Ecclesiarum parochialium in Regno Polonia

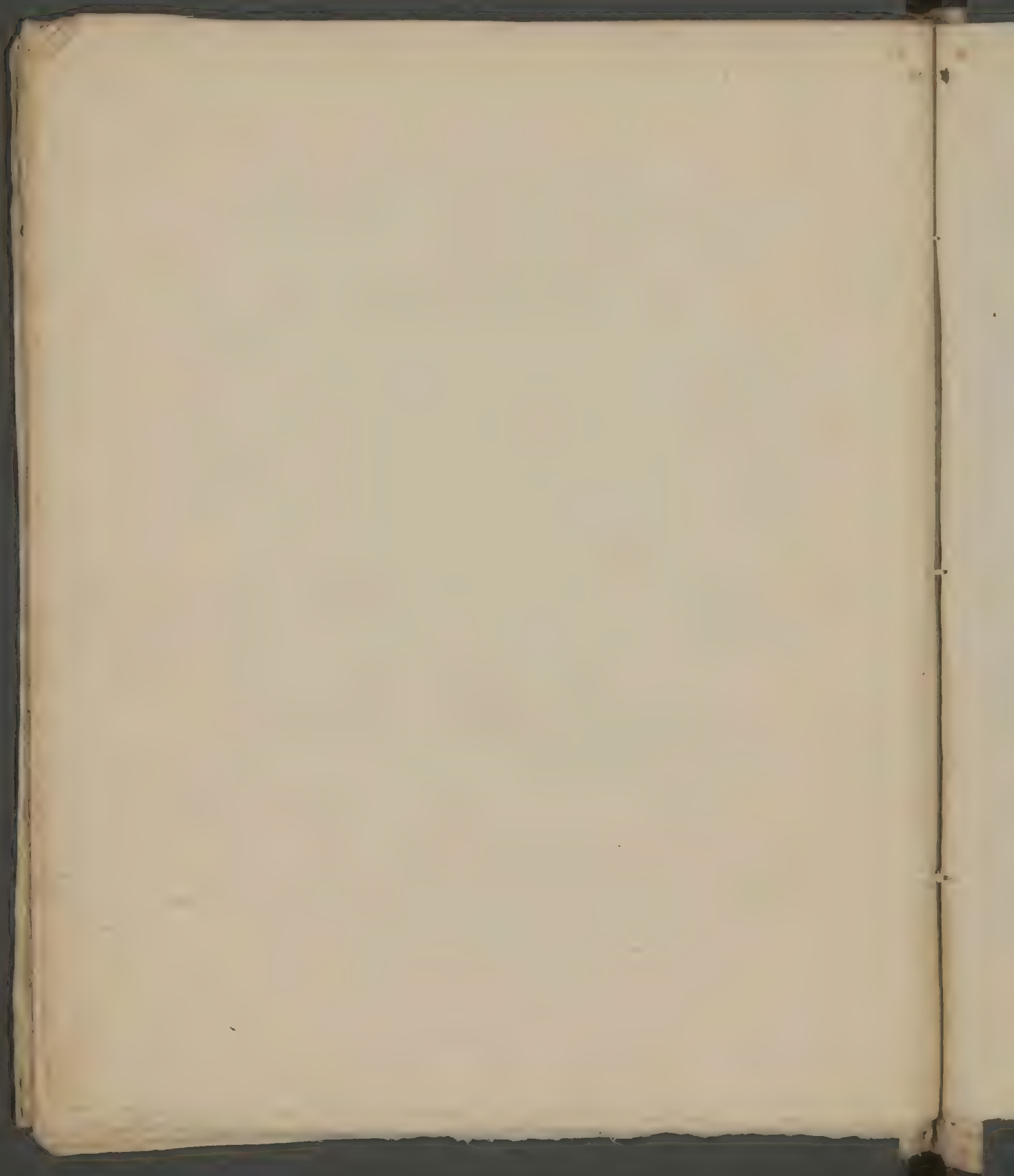






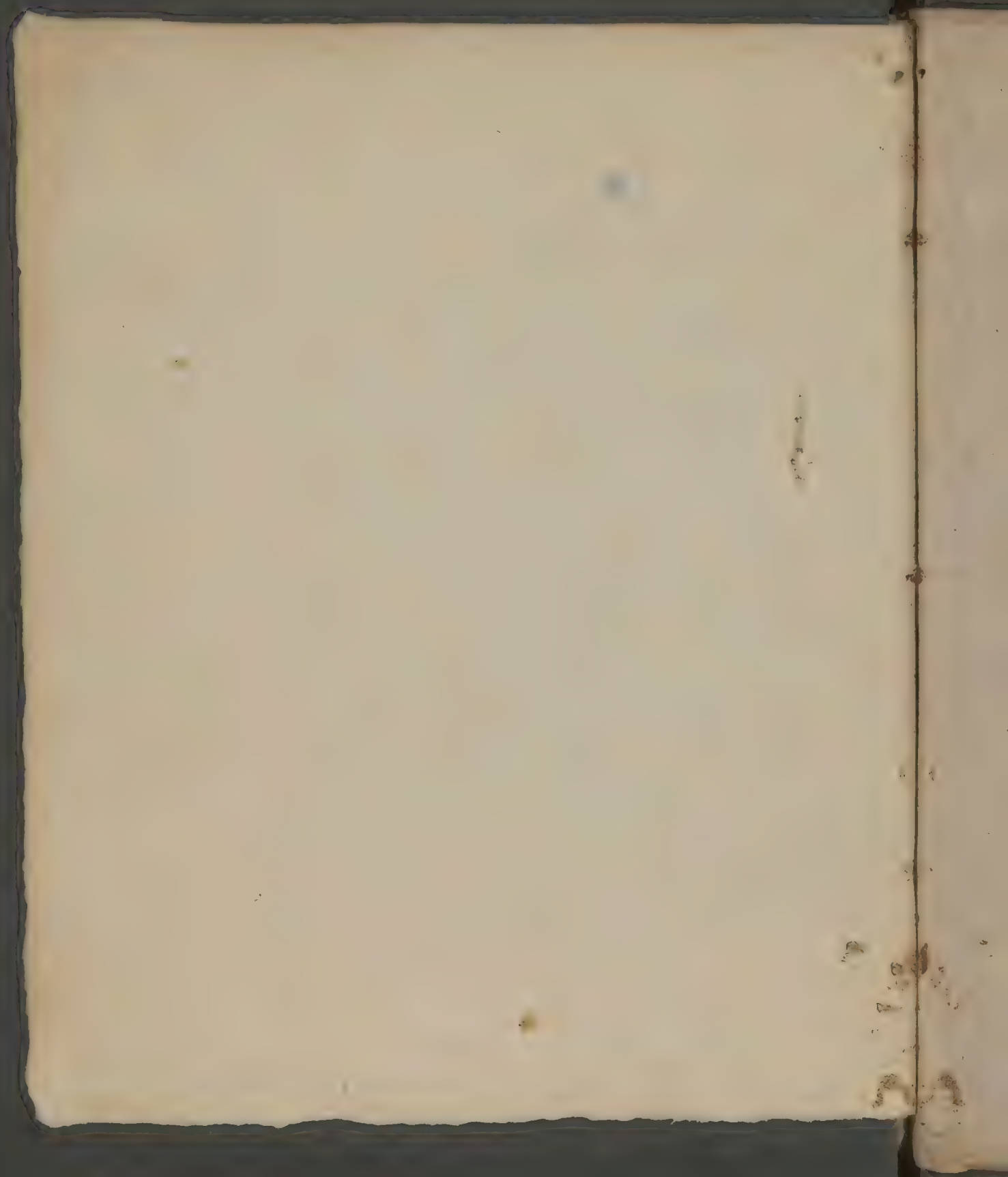


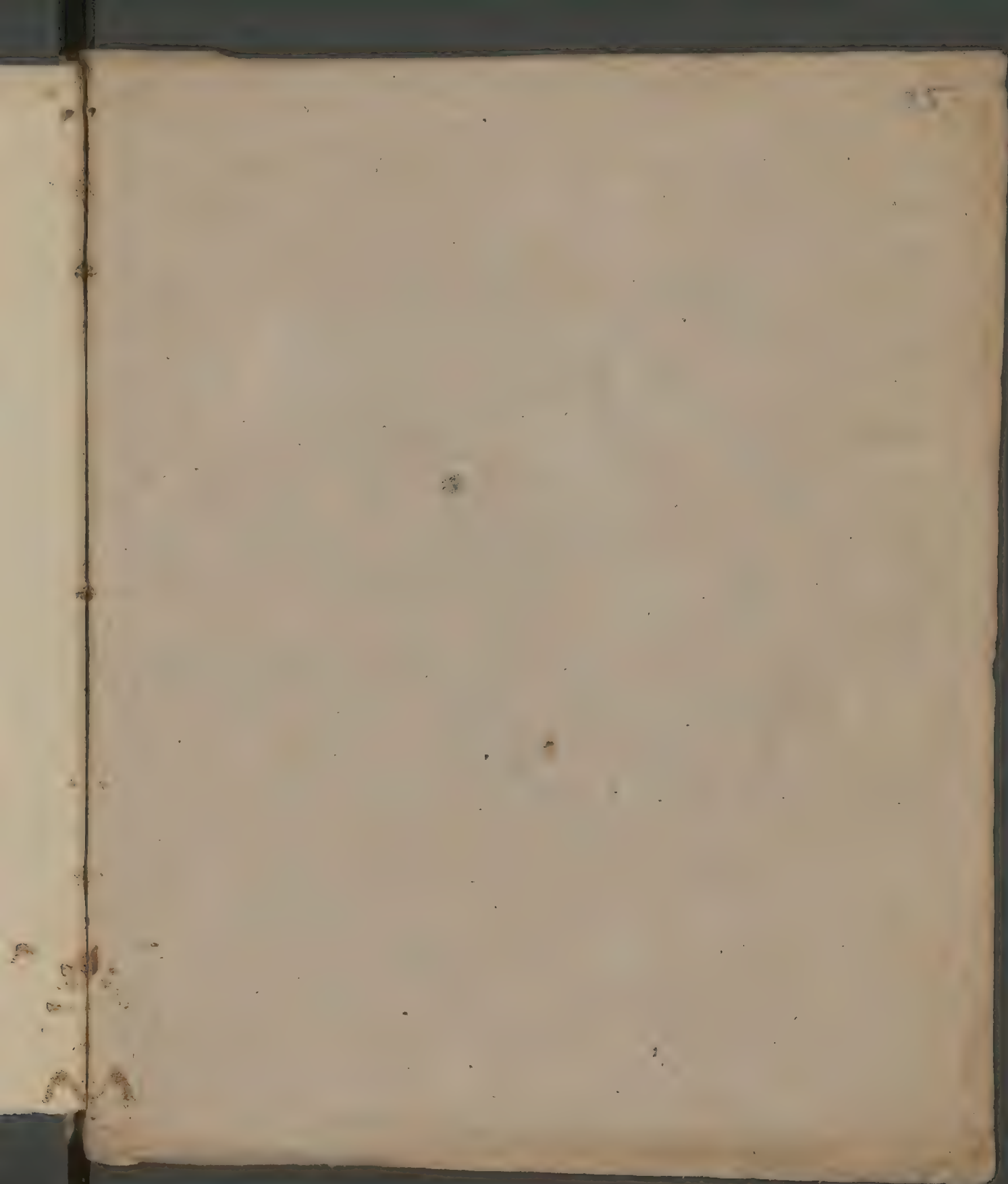


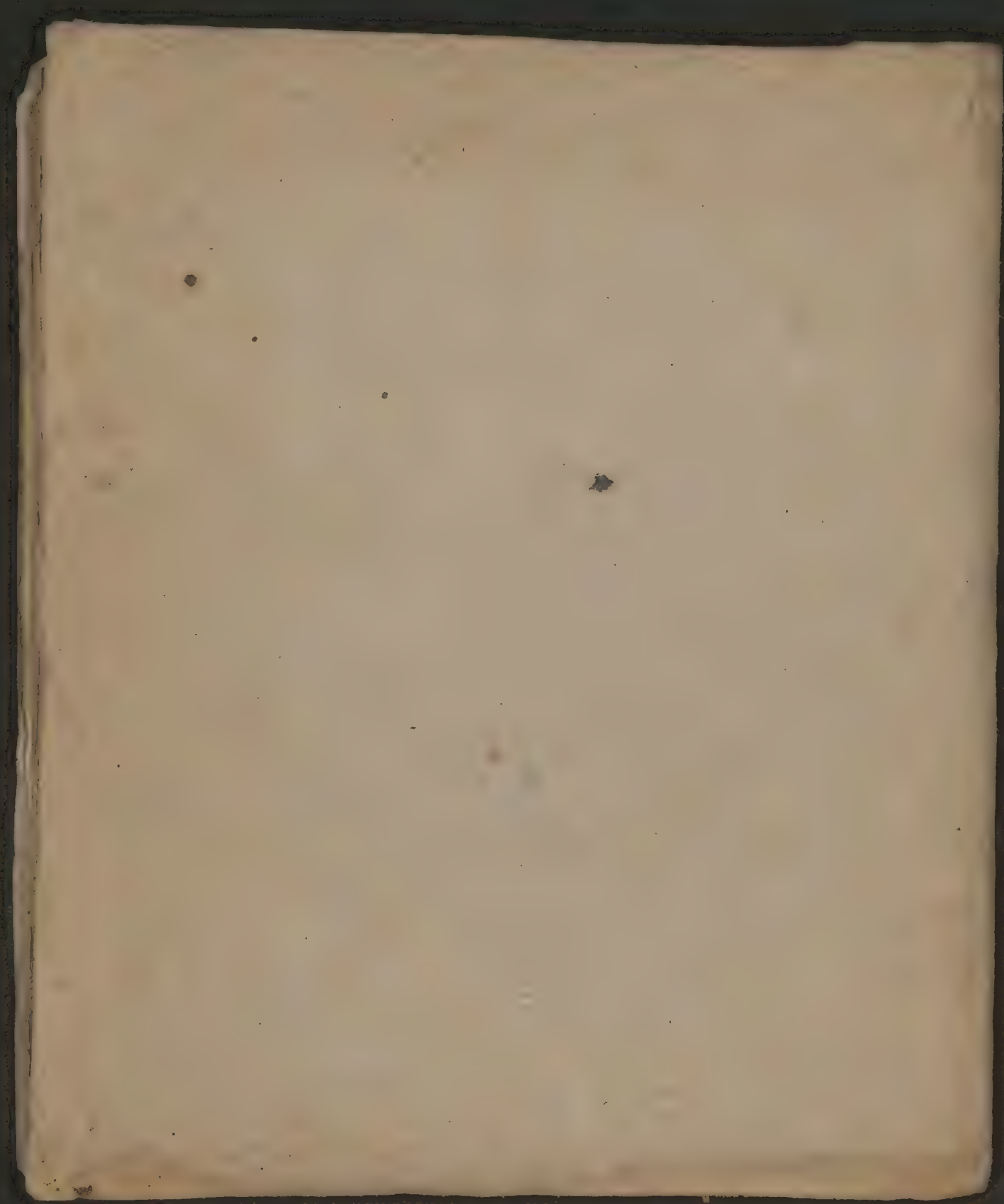














2139

8

21



Q

p

11 Rps

1

---

(x 0

znay

na s

Rozbior Rękopisma wydrukowanego Roku 1825  
pod tytułem kronika Polska napisana przez Prokosa  
w Wieku X.

Autor Rękopisma zapewnił we wstępie, że czytał  
Rękopisma dawniejszych przed śladkami Drugopisow, jako to:  
Chronicon Slavo-Sarmaticum Procosin.

Chronicon Polonorum Regnamentum Comites de Gora.  
<sup>Acta</sup>  
Acta Slavo-Schitarum Gorani L. I.

Chronicon inclita masovitarum centus Myczko  
kanonik Stochi.

Chronicon Slesitarum Thomis z mokrka

Biskup Wroclawski L. I.

Chronicon gentis Polonae Janusius Arystidysa

Gmierski L. I. (za stronie 3)

(\*) Obszerniejsza wiadomość o Drugopisach wymienionych  
znajduje się w Bibliografii wydrukowanej z tegoż Rękopisma  
na stronie 267. w Słach II = IV = V = IX = XI = XII.

2.

Rekopismo pamięcone jest znaczną częścią obszerną  
kompilacją: podobną do Długoszewy z różnicą (chwałę  
błąd godną naśladowania) że wymieniając autorów któ-  
rych przepisywał albo wyiętki porytował, stawia autora  
twórczego nieprzywłaszczając sobie, a skromności swojej  
zasłuził wnosząc i wdzięczność czytelnikom

Takowy text przeplatał <sup>autor</sup> Rozprawami własnymi,  
i przypisami, tak aby gdzie i z łatwo mogły być wyzre-  
zione w Edycji drukowanej.

Skromność zaś tego tym szacowniejszą jest, iż w Roz-  
prawach i przypisach racjonalnych i rozsądnych dowodził  
„że zdolnym był utworzyć Historię narodową zupełną  
„szę i ucienniejszą, do jakowej zebrał materiały utatuziarze  
wiele pracowniczych poszukiwań przysłać (da Bogu, twor-  
cy zupełniejszej Historji narodu Polskiego.

Styl i mowa jego



tego  
Styl i mowa w języku Polskim zasługują na uwagę uc-  
czonych mężów, zajmujących się tym przedmiotem Literatury.

Mowa prosta i jasna i czysta (nie szarona łaciną podług  
zwyczaju mówców i pisarzy wieku swojego) podobna do wy-  
mowy stawniejszych Pisarzy Polskich wieku XVI. i ednako-  
styl <sup>może zdawać się</sup> ~~zdać się~~ być w niektórych miejscach zawikłanym szce-  
gulniey ~~na~~ czytelnikom <sup>przyzwyczajonym</sup> wieku naszego do stylu Francuzko-  
albo Niemiecko Polskiego: miejsca zaś owe potrzebą odcytować  
uwagać.

Osmiełam się napominać domysł swój, że autor  
miał Hestonja przetłumaczoną w Wieku XVI za panowania  
króla Stefana z łacińskiego na Polski język: <sup>którą</sup> ~~to~~ wspominał  
Zatuski Biskup kijowski in Programmatico Literario pag 27.  
a nawet dodał, że kopię owego tłumaczenia znajdować  
się w Bibliotece Zatuskich pod liczbą CLXXVIII.

Domysł

H.

Domysł zaktory usprawiedliwia ponieważ  
autor Ryma w SV Rozprawie swojej w Rozdziale II  
na stronie 25. i Czwarty rząd Monarchów Polskich

„ z różnych narodów, począwszy od Henryka  
: Walerjusza Francuza aż do dzisiejszego  
: Stefana Króla, i t d

w poprzedzającym zaś Rzędzie złożył autor pamiętkę  
wzroku w którym przepisywał na stronie 24

„ Począwszy od Roku 556 którego Lech wielki  
: przyjechał do Polski, aż do R. 1711 naród  
: Polski stoi już szczęśliwie lat tysiąc sto  
: siedemdziesiąt jeden „

Przylaczam trzy uwagi z księgi z kroniki Piotrowskiej  
czasu z ksiąg hagnimera o Lechu przepisane w Roz-  
dziale III który właściwie jest Rozprawą obecną  
o Lechu wypracowaną przez ubiegłego w Historji  
autora Rękopisma

### Rodzina III.

5

Revolucya Polskiego Królestwa Polskiego od panowania Lecha, Wyszomira i XII pierwszych wojowników Zamiraiacy.

A. „Lech (według Prokosa i Kagnimira) z walecznych i poutawczy Sarmatów, wojował z różnemi narodami i bez wytchnienia i t.d. (na stronie 27. i następujących)

B. „Wyszomir albo Wyszomierz (według Prokosa i Kagnimira /i/ Hubernera /i/ potomek Polaka albo Polacki zaczął panować w Roku Pańskim ~~290~~ 292.

(na stronie 27. i następujących)

C. „Po zejściu rodziny Wyszomira, Polacy i nowi M. i archie - - - wzięli XII mężów znaczących powagę, którzy nadali Polskę tak pod czas pokoju i pod czas wojny i Buracy Prokosz „ na stronie ~~42~~ 42. panowali w Polsce

Lat trzydziestu pięć według Prokosa, (na stronie 43)

Rodzina ten przeplatany (podobnie <sup>i tak</sup> ~~z~~ poprzedzający) przypisaniami autora, które wyjęto z tekstu w edycji drukowanej.

8

Pierwszej rozprawy <sup>autora</sup> Lecha wydata <sup>byty</sup> dwa arkusze  
w Rpsmie <sup>tego</sup> ~~całkowicie~~, które koniecznie tylko pozostały  
wydrukowane 27. w przypisie dziennym.

Jeżeli autor Rpsma niekochał Lecha kranich Pro-  
kora i Kagnimira autorowi oni ledwie że wspomnieli  
Lecha i potomków jego bieżących panujących lat dwóch  
di Roku surata 2202.

Dziesięć wieków przemilieli Dziopisimurari  
(tyżący jeden w wieku X, drugi w XI) tamten początek o  
Lecha, drugi o Wyszemira, potomka Polacha Xui  
nigdy Lechów chce Roku surata 3530, polskiego  
w początek Rzeków Czerwonych, podług mitologii Lechów.

ponieważ autor Rchopisma czytał Chronicon  
Polonorum Kagnimir comitis de Gora, zdać iż autor  
z owych kranich wytać, <sup>w</sup> inspirował tum Rozdział dużo  
Wyszemira potomków jego i XII wieków dawnych.

Księga pomieniona Kagnimira pewnie piana  
była w tatarskim języku iako też inne wyrażenia  
w Bibliografii.



Autor Rpsma niewymienił we wstępie do dzieła  
swojego (w książce Historykowi trzydziestu których przeczytał)  
Carolum Stephanum; lubo z dzieła onego przepisał na  
początku Rozrazatu pierwszego wyjątek z Didionarw  
Historico et Geographico pag 1771 &

Domyslam się że ten wyjątek znalazł w kronice  
Prokossa albo kagnimera, tylko nazwiska Narodow  
tutajacych uję w Sarmacji Europejskiej w ujęciu  
Grechem /; przez Byzantyna zyciego w wieku V czy  
VI -/ wymienione, rozmieszczył podług mniemania  
późniejszych dziejowisow a poczęści i własnego.

Wyjączy w <sup>teku</sup>zy domysły, zakończenie Rozdz 1  
należy Prokossowi <sup>lub</sup> kagnimerowi ktorzy cytują.

& O Dykcyonaru pomienionym i Dziele tego Dopisał  
wydawca Edycyi drukowanej dopisał wyjątek z Dykcyo  
narza Bayle. na stronie 6 = Wspomnieli go takze Grotius  
in Prologomenis tądziez Protorius in orbe Gothico.

9.

Rozdział II uzupełnił autor Rękopisma Rozprawę  
w której rozwinął  
własną obietnicę porównania nazwiska wspólnego obydwu  
Sarmacy to jest Azjatyckiej i Europejskiej — porównanie  
nazwiska Europejskiej Sarmacy — Lechia od Lecha  
(wnuka Sarmacy według Prokora) tudzież ~~nazwiska~~  
z kagminia <sup>nazwisko</sup> Polonia to jest Polska od imienia Polana  
czyli Polaka Kłazowa Lechitów, przetrwanych z czasem  
dla wielkiej stawy nabytej Stauranami

Konczy autor Rozprawę swoją <sup>w tych</sup> ~~test~~ słowami

„ To krótkie zebranie . . . . . założywszy za fundament  
— — — — — porządkiem którym postępowali opisać „

Stosownie do oszacowania w następującym Roz-  
dziale IV test Prokora wyłączenie raz tylko wspomniany  
Kagminia.

„ Roku od stworzenia świata Krok obrany za Pana  
„ Zgodnemi głosami Polaków „ to jest Roku Pańskiego 700  
autor Rpsma dowodzi porównie w Rozprawie na stronie 79.  
i na str. ob iz Ow krok nazwany był Przemysław Ściszek „

rawe

oboiy

teb

re

zshc

claua

sem

uul

ametit

Roz-

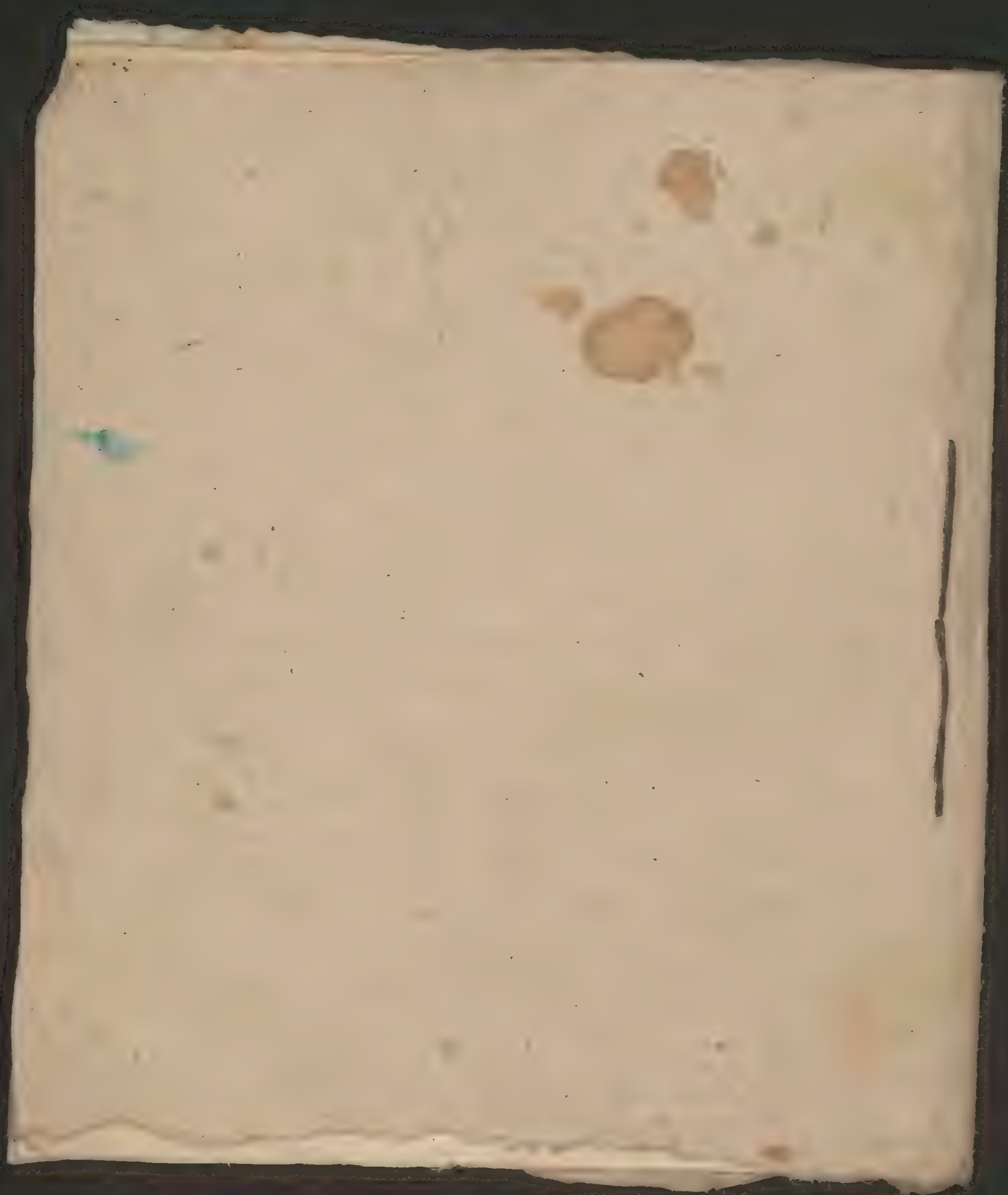
uon

na

700

n: 79.

isrek,





Rozbier ustępu to jest Rozdział pierwszy  
Kroniki Prokosa drukowanej Roku 1825 w Warszawie.

u Sarmata u Tacyników Sarmatae

u Greków nazwanej stowa Greckiego - - -

- - - do Sarmacyi Europejskiej należą

= Polskie kolestwo do Azjatyckiej Sarmacji

(a) Carolus Stephanus in Dictionario  
Historico et Geographico pag: 1771.

(a) Bayle w Dictionarium Historiarum wspomina  
dzięło pomienionego Stefana "Stephanus Bizantinus

= grammatyk wieku V. czyli VI pisat Dictionarz

= którego liże tylko tłumaczenie przez Hermolaus a

= grammatyka znajduje się. Skaliger twierdzi że

= w jego wieku znajdował się Dictionum pomienion

= lubo uznany iakoby stracony" Nota Grotius

kommentator kroniki Prkossa przepisujący one  
w pierwszych latach wieku XVIII nieznat Dy-  
Keyonarz Stefana Bizantskiego z którego Prkoss  
przewiśka narodow starzytnych mieszkańcach  
w Sarmacji Europejskiej, przebo usiłował  
pomieścić one u na miejscu Polski dzisiaj szczy  
z podług domysłów Prkossa, Kagnimira, Gorana  
z nyczka a nawet i Sarnickiego, j.

4 w pny piśu pnieusym.

Wienat także autorów Greckich i Rzymskich

~~z~~ staroswieckich  
Nota wspominała także Dykeyonarz Stefana Bizants-  
kiego Grotius in Probaomenis ad Historiam Gothorum  
na stronie 11 y 19.

także Prætorius in orbe Gothico.

Starożytnych którzy wymienili niekiedy Narody Sar-  
macyi Europejskiej jako to Ptolomaeus, Procopius,  
Paulus Warnefredi, Sadyta i Plinius z których  
kilka wyciątków wydrukowano w piśmie dodatko-  
wym gazety korespondenta warszawskiego Roku 1826  
Dnia 20 Czerwca Nr 26.

Konay komentator wstęp czyli pierwszy  
Rozdział wyciątkiem z kronik Probusa i Magimira  
de origine Poliorum Pomiędzy Sarmackie narody  
= po wojnach odprawionych Szyglicie z Rzymianami  
= i innemi narodami, nazwane są ~~Stawami~~ Slawami  
= Slawini i ichimi stawami i chwalebni, cede (6

(6 Stefan Byzancki z którego Dykcyonarz

z którego Dykegonana Prokusz wyliczył narody  
Sarmacyi Europejskiej oraz Commentare. Kroniki  
Prokusza który usiłował przystosować porady nar-  
dów starożytnych do obyczajów królestwa Polskiego  
w osmnastym wieku nie wspomnieli przezurka  
Stowian lubo Jornandes wymienił onych wyraźnie  
pomiedzy rozlicznymi narodami Wandalow na początku  
wieku VI.

Dithmar współczesny niejako Prokusz prze-  
zwat Bolesława chrobrego z pogardą mówiąc ten Sta-  
urianin



o Professora pre-  
zada e mouie ter Sta-  
ta-



Jeżeli Stawiane podług Fernandesa byli plemie-  
niem znakowitym narodu wandalow

Krolowie zas wandalow bedac Anyanami protegowali  
Chmescian we Wtorzech i w afryce

można wnioskowac ze sprowadzili chmescian'stwa  
i w narodach podleglych sobie



11

A long, narrow, light-colored fabric strip, possibly a bookmark or a piece of tape, lying horizontally against a dark background. The fabric has a visible woven texture and is slightly curved. It is held in place by small dark clips at both ends.

A long, narrow, light-colored fabric strip, possibly a bookmark or a piece of tape, laid horizontally against a dark background. The strip has a visible woven texture and shows some signs of wear and slight discoloration. It is held in place by small black clips at both ends.



